

TER ADVISERING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e
T 010.2.e
10.2.e @minez.nl

Datum

6 april 2016

Kenmerk

DGBI-O / 16054963

Bhm: 16054953

Kopie aan

10.2.e

Bijlage(n)

Parafenroute

Digitaal akkoord 8/4/16

Digitaal akkoord 7/4/16

BBR-paraaf akkoord 7/4/16

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Aanleiding

Op 12 april spreken we met u over startupbeleid en specifiek over het vervolg van StartupDelta en de voortgang van de fiscale punten. Dit tevens ter voorbereiding op uw gesprek van 18 april met Mevrouw Kroes en de Staatssecretaris van Financiën. Over de fiscale punten wordt u in een separate nota geïnformeerd.

Advies

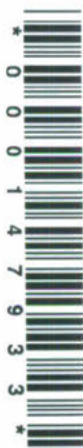
Graag bespreken we met u de gekozen lijn van de Kamerbrief en het daarin opgenomen advies om door te gaan met het programma StartupDelta onder de noemer StartupDelta 2020.

Kernpunten

- 1 juli 2016 legt Mevrouw Kroes haar rol als startup envoy neer.
- Om tot een goede en gedragen vervolgaanpak te komen hebben wij de afgelopen tijd samen met het veld de belangrijkste uitgangspunten voor een vervolg gedefinieerd.
- Op basis hiervan stellen wij voor om voort te bouwen op het merk StartupDelta en het ecosysteem wat rondom StartupDelta opgebouwd is.
- Kernelementen in de aanpak zijn een kleine en flexibele organisatie, een concrete gezamenlijke actie-agenda en een gedeelde verantwoordelijkheid van de innovatiehubs en de overheid voor de uitvoering van deze agenda.
- In deze aanpak is via ambassadeurs of boegbeelden op thema's ruimte voor nieuwe accenten zoals FinTech, Scaleups en de 'launchpads'.
- We stellen voor een envoy te benoemen voor StartupDelta die vooral richting belangrijke spelers in het veld, internationale partijen en de -internationale-media een inspirerend boegbeeld en verbinder kan zijn.
- We stellen voor dat de nieuwe aanpak van StartupDelta wordt gepresenteerd tijdens het evenement 'Startupfest' van 24 tot 28 mei 2016. Hierbij kan tevens mevrouw Kroes op een mooie manier bedankt worden voor haar inzet.
- Na uw akkoord, zal de Kamer door middel van een brief geïnformeerd worden. Een eerste opzet treft u in de bijlage aan.

Ontvangen BBR

8/4
13 APR. 2016

Toelichting

Het team StartupDelta o.l.v. special envoy Neelie Kroes heeft Nederland als startup land op de kaart gezet, het ecosysteem rondom startups geactiveerd en de innovatiehubs met elkaar verbonden. Het is van belang om successen, zoals het merk StartupDelta en het startupdelta.org portaal, voort te zetten en het ecosysteem te blijven activeren en verbinden. Ook is het van belang om aandacht te houden voor deze groep innovatieve ondernemers die een belangrijke vernieuwende en disruptieve rol spelen in het Nederlandse innovatie ecosysteem.

De afgelopen periode hebben wij samen met het veld, waaronder het StartupDelta team, onderzocht of en hoe StartupDelta kan overvloeien in een StartupDelta 2.0 en wat daarbij de belangrijkste uitgangspunten zijn voor de diverse spelers. De innovatiehubs hebben hiervoor net als het StartupDelta team een eigen voorstel geschreven met hun uitgangs- en aandachtspunten en daarnaast zijn er diverse gesprekken gevoerd met de spelers in het veld zoals incubators en accelerators, corporates, startups en scale ups.

Uitgangspunten voor StartupDelta2020

Samen met het veld is geïnventariseerd wat de belangrijkste uitgangspunten voor een vervolg zijn. Dit leidt tot de volgende hoofdlijnen van een vervolgaanpak:

- Het startup ecosysteem wordt verder geprofessionaliseerd en verbonden;
- De regionale innovatiehubs hebben hierin een belangrijke en agenderende rol;
- Gezamenlijk werken zij aan het delen van best practices en aan onderwerpen waarop samenwerking essentieel is, zoals de samenwerking met corporates, toegang tot kapitaal en ondernemerschap in het onderwijs;
- De innovatiehubs stellen een kernteam aan met daarin zowel beleidsmatige als ondernemende expertise dat verantwoordelijk is voor de uitvoering;
- Het kernteam legt verantwoording af aan het bestuur waarin de financiers plaatsnemen (Ministerie van EZ, regiovertegenwoordiger, vertegenwoordiger van de private partijen);
- Er wordt door u een nieuwe envoy aangesteld die een rol heeft als boegbeeld, aanjager, verbinder en inspirator;
- De diverse partijen in het ecosysteem en relevante thema's worden door inspirerende ambassadeurs of boegbeelden vertegenwoordigd in een council;
- Perspectief voor 5 jaar voor continuïteit met cycli van 1 ½ jaar voor de flexibiliteit waarbij gewisseld wordt van regio die het programma huisvest;

Vervolg aanpak

De Kamerbrief wordt op basis van uw input verder geconcretiseerd en besproken met de innovatiehubs en de diverse betrokken departementen. Streven is de brief voor 23 mei naar de Kamer te sturen.

Na uw akkoord op de hoofdlijnen wordt deze lijn de komende periode verder uitgewerkt met ondermeer de regionale innovatiehubs. Na de presentatie tijdens het Startupfest kan er in juni overdracht plaatsvinden van het oude naar het nieuwe model zodat er een vloeiende overgang is na het vertrek van Mevrouw Kroes op 1 juli 2016.

10.2.e

Directie Ondernemerschap

TER INFORMATIE

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e

T 06 10.2.e

10.2.e @minez.nl

Datum

13 april 2016

Kenmerk

DGBI-O / 16058952

Bhm: 16059347

Kopie aan

10.2.e

nota

Gesprek met 10.2.e

Parafenroute

Digitaal akkoord 14/4/16

10.2.e

Digitaal akkoord 14/4/16

10.2.e

BBR-paraaf akkoord 14/4/16

10.2.e

Bijlage(n)

Aanleiding

Ter voorbereiding voor het gesprek met 5.1.2.e 10.2.e
en 5.1.2.e.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

- 5.1.2.e 10.2.e en 5.1.2.e spelen ieder een bepalende rol in het Nederlandse startup ecosysteem. Ook internationaal zijn zij gezichtsbepalend voor Nederland als startupland.
- 5.1.2.e en 10.2.e heeft u eerder ontmoet in de Catshuissessie en 5.1.2.e in een eerder gesprek met u.
- U kunt het met ze hebben over waar we in Nederland in de komende tijd aan moeten werken om het startup ecosysteem te versterken.
- Met het oog op het vervolg van StartupDelta zullen zij graag met u spreken over het benoemen van een nieuwe envoy.
- Zij zien hierin graag een rol voor Constantijn van Oranje en zijn ook bereid een deel van de kosten op zich te nemen.
- Daarnaast zou het financieringslandschap en de invulling van de fiscale maatregelen voor startups een gespreksonderwerp kunnen zijn.

Ontvangen BBR

14/4 - 14/4

Mevrouw Kroes heeft bij u aangegeven dat 5.1.2.e
10.2.e en 5.1.2.e
graag met u in gesprek gaan over hoe zij het vervolg van StartupDelta
zien.

U kunt de heren ook vragen naar het financieringslandschap in Nederland. Adyen en Elastic zijn de Nederlandse startups die de meeste financiering hebben opgehaald en Robert Verwaayen kan u zijn ervaringen vertellen als venture capitalist.

Daarnaast zou u eventueel met hen kunnen spreken over knelpunten in de fiscaliteit voor startups. 5.1.2.e heeft eerder aan u toegelicht tegen welke problemen hij met de optieregeling aanloopt.

- U kent **5.1.2.e** van de Catsuissessie met de international circle of influences van StartupDelta en van een eerder gesprek met u op 24 augustus 2015 waarbij ook Kees Koolen en **5.1.2.e** aanwezig waren.
- **5.1.2.e** Adyen is internationaal op dit moment de meeste bekende Nederlandse startup.
- Adyen handelt betalingen af voor winkeliers op het internet, een 'payment service provider'. Het unieke van Adyen is dat zij honderden verschillende betaalmiddelen terugbrengen tot één loket. Acht jaar na de oprichting staan er bekende namen op de klantenlijst: Facebook, Spotify, Airbnb.
- In 2014 kreeg Adyen een investeringsronde van 250 miljoen dollar. Op papier is het bedrijf daarmee 1,2 miljard euro waard.
- **5.1.2.e** heeft 15 jaar ervaringen in de betalingsverkeer (payment) industrie. Voor Adyen werkte hij aan een andere startup Bibit die hij succesvol verkocht aan de Royal Bank of Schotland.
- **5.1.2.e** is ook een belangrijke investeerder in startups.

- U kent 10.2.e [redacted] via zijn vader 10.2.e [redacted] was. Tevens is 10.2.e [redacted]
- 10.2.e [redacted] is samen met zijn vader 10.2.e [redacted] initiatiefnemer van het investeringsfonds RoBen dat na intreding van 5.1.2.e [redacted] nu Keen Venture Partners heet.

- Keen Venture Partners investeert in jonge, snelle-groeibedrijven. Zij investeerden onder andere in NGData en reiswebsite Travelbird (van 5.1.2.e die u eerder sprak). Het fonds gaat actief op zoek naar de beste startups van Europa en de Verenigde Staten en weet ze aan hen te binden door een grote betrokkenheid en gratis advies. Ze focussen op de fase waarin een startup gaat opschalen met als randvoorwaarden een grote opschaalbaarheid.
- Ze zijn bezig om hun fonds op te halen u kunt mogelijk vragen wanneer 5.1.2.e verwacht dat dit rond zal komen.
- In een eerder interview met het FD werd het belang van institutionele investeerders in fondsen als Keen Venture Partners benadrukt door 5.1.2.e en 5.1.2.e.

5.1.2.e

- 5.1.2.e gezien als de meest populaire open source-oplossing ter wereld.
- Elastic levert open source-oplossingen voor het analyseren van grote hoeveelheden data (big data). De gebruiksvriendelijke software van Elastic kan grote hoeveelheden data snel doorzoeken en levert resultaten op een veilig versleutelde manier. Dit doen ze op een open source manier, wat betekent dat de software voor het grootste deel gratis aan de ontwikkelgemeenschap ter beschikking staat om te gebruiken voor uiteenlopende doeleinden. Aansprekende voorbeelden zijn het gebruik van de software door Afrikaanse artsen in de strijd tegen Malaria en door de Nasa om de data te analyseren die Rover op Mars verzamelt.
- Elastic heeft meer dan 100 miljoen dollar opgehaald en de waarde van het bedrijf loopt dicht tegen de 1 miljard (Unicorn).
- 5.1.2.e was ook één van de oprichters van Springsource, een leverancier van open source-software die in 2009 voor honderden miljoenen werd verkocht aan VMware. Na de verkoop van een andere startup Orange11, richtte hij Elastic op.

10.2.e

Directie Ondernemerschap

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e

T 070 10.2.e

10.2.e @minez.nl

Datum

25 april 2016

Kenmerk

DGBI-O / 16066027

Kopie aan

10.2.e

Bijlage(n)

TER INFORMATIE

Aan
de Directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie

Gesprek met Constantijn van Oranje op 26 april

Parafenroute

Paraaf

10.2.e

Paraaf

Paraaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Medeparaaf

Aanleiding

Het vervolg van StartupDelta na 1 juli, als Neelie Kroes en haar huidige team stoppen. U heeft Constantijn van Oranje gevraagd om de rol van envoy daarna op zich te nemen.

Kernpunten

- Ecosysteem partijen zoals startup founders en de innovatiehubs hebben vrijwel unaniem gepleit voor Constantijn als nieuwe special envoy. Hij lijkt de meest geschikte kandidaat.
- StartupDelta2020 wordt vormgegeven voor de periode van 4 jaar, verdeeld in cycli van 18 maanden, waarin steeds een andere regio de lead zal hebben.
- Voorstel is de envoy voor StartupDelta2020 aan te stellen voor de eerste periode van 18 maanden, met een tijdsbeslag van 2 á 3 dagen per week.
- We werken op dit moment met WJZ de mogelijkheden uit voor een nieuwe opzet van StartupDelta2020. Hierin zullen de innovatiehubs een grotere rol spelen en hierop kunnen ook private partijen beter worden aangesloten.

Ontvangen BBR

- Het idee is om een convenant te sluiten tussen de ecosysteempartijen vertegenwoordigd door de innovatiehubs, en de overheid, vertegenwoordigd door EZ.
- In het convenant worden afspraken gemaakt over de werkwijze en organisatie. EZ zal dan door een subsidie zijn (50%) bijdrage leveren aan de financiering. Op die manier staat het meer op afstand en wordt ook de envoy niet direct betaald door de overheid.
- Enkele kopstukken van de Nederlandse startup scène hebben voorgesteld samen een groep van Dutch Founders te vormen die actief bij StartupDelta betrokken kan zijn. Dit idee steunen we.
- Het is een goed idee om z.s.m. contact te hebben tussen de innovatiehubs, vertegenwoordigd door 5.1.2.e, en Constantijn. Dan kan gezamenlijk gewerkt worden aan verdere opzet organisatie en bemensing kernteam, om ook de overgang na 1 juli zo voorspoedig mogelijk te laten zijn.

Voorziene vervolgstappen

1. Constantijn van Oranje en 5.1.2.e als vertegenwoordiger vanuit de innovatiehubs hebben zsm contact om de vervolgstappen met elkaar door te spreken en vast te stellen.
2. De innovatiehubs komen gezamenlijk tot een samenwerkingsovereenkomst en penvoerderschap waarmee zij als convenantpartij op kunnen treden;
3. Elke innovatiehub stelt een vertegenwoordiger aan voor de eigen hub die deel zal nemen in het innovatiehub overleg.
4. De innovatiehubs wijzen een hub aan die zorg zal dragen voor huisvesting en ondersteuning van het kernteam. Deze hub doet daarvoor een concreet voorstel;
5. EZ stelt samen met een vertegenwoordiger vanuit de innovatiehubs en de envoy een convenant op als basis voor de samenwerking;
6. De envoy en de innovatiehubs doen op basis van profielen voorstellen voor bemensing van het kernteam. De envoy zal samen met een vertegenwoordiger van de innovatiehubs 5.1.2.e het kernteam samenstellen.
7. De envoy doet samen met het kernteam, EZ en de innovatiehubs een voorstel het ambassadeursnetwerk. De envoy zal beoogde ambassadeurs benaderen;
8. Het kernteam stelt samen met de envoy een concrete actie agenda en begroting op. De actie agenda wordt getoetst bij het innovatiehub overleg en het ambassadeursnetwerk,
9. De actie agenda en begroting worden als subsidieverzoek bij EZ ingediend;

Toelichting

Visie StartupDelta 2020

Concurrentie- en innovatiepositie van Nederland versterken door hier het beste ecosysteem in Europa te maken waar bedrijven ontstaan, starten en wereldspelers worden.

Missie

Het initiëren, verbinden en opschalen van de belangrijkste startup en scale up initiatieven in Nederland tot een sterk netwerk en onderliggend ecosysteem. Waar nodig publiek-private partijen bijstaan om optimale condities voor ondernemerschap te creëren.

Vormgeving

1. WJZ geeft aan dat een PPS constructie met als basis een convenant tussen de ecosysteem partijen (Constantijn noemde dit constituenties), vertegenwoordigd door de innovatiehubs, en de overheid (EZ);
2. Betrokkenheid vanuit alle ecosysteem partijen, startups, corporates, investeerders, kennisinstellingen en overheden. Dit deels door aansprekende vertegenwoordigers van deze partijen in een ambassadeursnetwerk, deels door participatie in de uitvoering van de actielijnen;
3. De ecosysteempartijen stellen een penvoerder aan voor het convenant. De penvoerder van de convenantspartijen is bij voorkeur een non-profit instelling (niet een decentrale overheid)/ onderwijsinstelling.
4. Een gezamenlijk actie agenda en uitvoering door teams waarin alle relevante spelers vertegenwoordigd zijn (dus ook overheden indien het beleid raakt);
5. Een vast kernteam waarbij de medewerkers op specifieke kwaliteiten geselecteerd zijn;
6. Het kernteam en de envoy coördineren samen de uitvoering van de actie agenda;
7. Een envoy die als boegbeeld in binnen en buitenland partijen kan verbinden en inspireren;
8. Financiering van de exploitatiekosten van het kernteam voor 50% door EZ en voor 50% door de convenantspartijen (innovatiehubs en eventuele private partijen).

Governance

- In het convenant worden de belangrijkste afspraken rond financiering en verantwoordelijkheid van de diverse convenant partners vastgelegd;
- Het kernteam is samen met de envoy verantwoordelijk voor het opstellen en de uitvoering van de gezamenlijk vastgestelde actie agenda;
- Het innovatie hub overleg adviseert als belangrijkste convenantpartner over de actie agenda en doet mee in de uitvoering. Het kernteam doet zo min mogelijk zelf.
- In het ambassadeursnetwerk zitten vertegenwoordigers van alle ecosysteempartijen zij adviseren over de actie agenda en draagt bij in de uitvoering;
- De envoy is voorzitter van het ambassadeursnetwerk en onderdeel van het kernteam;

Benoeming en bezoldiging envoy

Het blijkt niet mogelijk om de envoy officieel door de Minister van EZ te laten benoemen wel kan hij hem aankondigen net als bij Mevrouw Kroes. De beste optie lijkt financiering van de activiteiten van de envoy door de convenantpartners. Hiertoe zouden dan bepalingen in een convenant dienen te worden opgenomen, namelijk dat er geld voor deze rol beschikbaar wordt gesteld door een aantal, nader te noemen partijen. Het is van belang de benoeming, positionering en de wijze/hoogte van bezoldiging af te stemmen met de envoy en AZ.

Financiering StartupDelta

De bijdrage van EZ aan de Startupdelta bestaat uit de volgende elementen:

- Financiële bijdrage van 50% van de (exploitatie)kosten van het kernteam, inclusief de bezoldiging van de envoy;
- In-kind bijdrage van 2 fte (ambtenaren van B&I en RVO);

WJZ is van mening dat een financiële bijdrage van EZ aan StartupDelta2020 via een subsidie zou dienen te geschieden. Subsidieverstreking dient onder meer plaats te vinden met inachtneming van de staatssteunregels. De activiteiten van StartupDelta2020 zijn vooralsnog onvoldoende uitgewerkt om te kunnen beoordelen bij welke van de activiteiten van StartupDelta2020 er mogelijk sprake is van staatssteun. Een beoordeling hierop zal dus ad hoc plaatsvinden, waarbij gekeken zal worden hoe eventuele staatssteun geoorloofd verstrekt kan worden. WJZ adviseert daarom ook om elke 18 maanden een nieuwe subsidieaanvraag (met begroting en activiteitenplan) te laten indienen.

Het is de bedoeling dat 2 ambtenaren ten behoeve van StartupDelta2020 zullen gaan werken. Hier is van belang om op te merken dat het niet mogelijk is, in verband met belangenverstrengeling, om ambtenaren te detacheren bij StartupDelta2020. Wel kan (in een convenant) afgesproken worden dat de standplaats van deze ambtenaren het kantoor van StartupDelta2020 wordt. De ambtenaren blijven onder de ministeriële verantwoordelijkheid vallen.

Uitvoering

Agenda

Een concrete actie agenda zal door het kernteam en de envoy in overleg met de relevante spelers -waaronder betrokken overheden- opgesteld worden. Speerpunten zijn:

- Relevante netwerken versterken, verbindingen leggen en verdiepen, best practices delen, leren van elkaar en landelijk uitrollen;
- Barrières identificeren en wegnemen, denk hierbij aan onderwerpen als financiering –bv meer regio overstijgend samenwerken in fondsen en grotere

fondsen- ; toegang tot klanten/markten verbeteren -bv onderwerpen als corporate en government launchpad en internationalisering- ; talent -bv visa, ondernemerschaponderwijs, mentoren en coaching;

- Profilerings: portaal, missies, events, metrics

De actielijnen zullen een combinatie zijn van profilerings- en informerende activiteiten, uitrol van best practices en leren van elkaar en oppakken van knelpunten met elkaar of samen met de betrokken overheden. Uitgangspunt bij alle activiteiten is dat StartupDelta2020 zo min mogelijk zelf doet maar vooral andere versterkt, faciliteert en samenwerking stimuleert.

Rol kernteam

De verschillende personen in het kernteam hebben elk een eigen verantwoordelijkheid op een hoofdthema van de actie agenda. Zoals talent, communicatie, netwerken of financiering. Het kernteam gezamenlijk met de envoy coördineert alle activiteiten, ziet toe op uitvoering van de actie agenda en stimuleert gezamenlijke initiatieven. De uitwerking en uitvoering wordt gedaan in teams waarin alle relevante ecosysteem partijen betrokken zijn. Elk kernteamlid is verantwoordelijk voor het onderhouden van goede contacten met zijn of haar 'deel' van het veld. Bijvoorbeeld de persoon die talent in zijn/haar portefeuille heeft onderhoud nauwe contacten met de universiteiten, kennisinstellingen, incubators en dergelijke.

Rol envoy

De envoy is de voorzitter van het amabssadeursnetwerk. Hij biedt toegang tot en verbind relevante stakeholders. Hij is samen met het kernteam verantwoordelijk voor het uitzetten van de strategie en het opstellen van de actie agenda. Hij is het gezicht van StartupDelta2020 zowel binnen Nederland als richting internationale partijen.

Rol innovatie hub overleg

De innovatiehubs zijn de belangrijkste convenant partners. Zij zorgen voor een goede vertegenwoordiging vanuit en betrokkenheid van hun lokale/regionale ecosysteem. Zij dragen gezamenlijk bij aan de uitvoeringskosten van het kernteam en de envoy.

Zij denken mee in het opstellen van de actie agenda. Zij dragen leden voor het kernteam voor en krijgen ook een vertegenwoordiger in het amabssadeursnetwerk.

Rol Dutch Founders

Om StartupDelta het brand van de startupgemeenschap te laten zijn is het ook belangrijk om te werken met een groep van invloedrijke Dutch Founders. Hierover hebben we al gesproken met 10.2.e en we denken dan aan mannen als 5.1.2.e en 5.1.2.e. Dit moet een groep zijn die één keer in de twee maanden bijeen te komen en dan ook aan concrete projecten te werken. Het verschilt hiermee van de circle of influencers. Iemand uit deze groep kan ook deelnemen in het ambassadeursnetwerk, naast mensen als 10.2.e vermeend (als 10.2.e) en 10.2.e (als 10.2.e).

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e

10.2.e@minez.nl

Datum

9 mei 2016

Kenmerk

DGBI-O / 16071392

Bhm: 16074203

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Kamerbrief StartupDelta2020

Parafenroute

Digitaal akkoord 17-05-2016

10.2.e

Digitaal akkoord 19-05-2016

10.2.e

BBR-paraaf akkoord per mail 19-05-2016

10.2.e

Aanleiding

Het versturen van de Kamerbrief over het vervolg van StartupDelta: StartupDelta2020.

Advies

U kunt de Kamerbrief StartupDelta2020 ondertekenen, mede namens de Staatssecretarissen van Financiën, Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Veiligheid en Justitie.

Kernpunten

- 1 juli 2016 legt Mevrouw Kroes haar rol als startup envoy neer.
- Met de innovatiehubs en de nieuwe envoy bouwen we voort op het merk StartupDelta en het ecosysteem wat rond StartupDelta opgebouwd is.
- Kernelementen in de aanpak zijn een kleine en flexibele organisatie, een concrete gezamenlijke actie agenda en een gedeelde verantwoordelijkheid van de innovatiehubs en de overheid voor de uitvoering van deze agenda.
- In deze aanpak is via boegbeelden op thema's ruimte voor nieuwe accenten zoals FinTech, scale ups en de 'launchpads'.
- Constantijn van Oranje wordt gevraagd als nieuwe envoy voor StartupDelta2020 die vooral richting belangrijke spelers in het veld, internationale partijen en de -internationale- media een inspirerend boegbeeld en verbinder zal zijn.
- De nieuwe aanpak wordt door u gepresenteerd tijdens het openingsevenement van het 'Startupfest' op 24 mei 2016. Hierbij kan tevens mevrouw Kroes op een mooie manier bedankt worden voor haar inzet.
- De Kamer wordt door middel van een Kamerbrief geïnformeerd, die u in de bijlage vindt. Deze wordt tegelijk met een persbericht op 24 mei naar de Kamer gezonden.
- Het Ministerie van Veiligheid en Justitie is akkoord met de Kamerbrief. Bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Ministerie van Financiën is de brief nog in de lijn om getekend te worden door de staatssecretarissen.
- De Kamerbrief is afgestemd met het huidige StartupDelta team en de envoy.

Ontvangen BBR

20 05 2016
Pagina 1 van 2

- Over de locatie overlegt de envoy momenteel met Rotterdam en Amsterdam. Indien dit tijdig besloten wordt kan dit ook nog aangekondigd worden tijdens het StartupFest in de diverse nieuwsuitingen.

Toelichting

De afgelopen periode hebben wij samen met het veld, waaronder het StartupDelta team, onderzocht of en hoe StartupDelta kan overgaan in een StartupDelta 2020 en wat daarbij de belangrijkste uitgangspunten zijn voor de diverse spelers. De regionale innovatiehubs hebben hiervoor net als het StartupDelta team een eigen voorstel geschreven en daarnaast zijn er diverse gesprekken gevoerd met de spelers in het veld zoals incubators en accelerators, grote bedrijven, startups en scale ups. Daarnaast is er overleg geweest met de nieuwe envoy over zijn rol en wensen. Ook zijn er gesprekken gevoerd met alle betrokken departementen.

De hoofdlijnen van de vervolgaanpak zijn:

- Met StartupDelta 2020 wordt voortgebouwd op het succes van StartupDelta, met nog meer focus op 'scale ups' en door nog meer te investeren in het verbinden van belangrijkste spelers en het bouwen van essentiële netwerken. De regionale innovatiehubs hebben samen met de startups en scale ups hierin een leidende en agenderende rol;
- Constantijn van Oranje wordt gevraagd voor in eerste instantie 1,5 jaar met mogelijkheid tot verlenging als nieuwe envoy en heeft een rol als boegbeeld, aanjager, verbinder en inspirator;
- Er wordt samen met de envoy een kernteam aangesteld met daarin zowel beleidsmatige als ondernemende expertise dat verantwoordelijk is voor de uitvoering;
- Er is continuïteit in de organisatie; de kernteamleden worden aangesteld voor de volledige periode van vier en een half jaar;
- Er zijn gesprekken met Constantijn van Oranje over de toekomstige locatie van StartupDelta2020.

De Kamerbrief is afgestemd met de innovatiehubs en de diverse betrokken departementen. De brief zal op 24 mei naar de Kamer verstuurd worden. Na de presentatie tijdens het Startupfest kan er in juni overdracht plaatsvinden van het oude naar het nieuwe model zodat er een goede overgang is na het vertrek van Mevrouw Kroes op 1 juli 2016.

U ontvangt dezer dagen een brief die u naar de Minister President kunt versturen waarin u aangeeft hoe de ministeriële verantwoordelijkheid ingevuld kan worden. Dit is een noodzakelijke stap in de procedure rond (neven) functies van leden kan het Koninklijk Huis.

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e
T 070 10.2.e
10.2.e f@minez.nl

Datum

17 mei 2016

Kenmerk

DGBI-O / 16075607

Bhm: 16076611

Kopie aan

MTBI, 5.1.2.e

Bijlage(n)

nota

Benoeming van de heer Constantijn van Oranje Nassau
als special envoy StartupDelta

Parafenroute

Digitaal akkoord 19-05-2016

10.2.e

Akkoord 20-05-2016

Per mail akkoord 20-05-2016

BBR-paraaf akkoord 20-05-2016

10.2.e

Aanleiding

Uw verzoek aan de heer Constantijn van Oranje-Nassau om de nieuwe special envoy StartupDelta te worden.

Advies

U kunt de brief aan de Minister President ondertekenen.

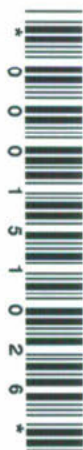
Kernpunten

- Op 1 juli 2016 legt Mevrouw Kroes haar rol als startup envoy neer.
- De heer Constantijn van Oranje-Nassau is bereid gevonden om als nieuwe special envoy voor StartupDelta op te treden.
- Er is in het veld, zowel bij de regionale innovatie hubs als bij startup founders en investeerders breed draagvlak voor zijn rol.
- Om deze rol mogelijk te maken verzoekt u de minister-president om de heer Constantijn van Oranje-Nassau via de directeur van het kabinet van de Koning over de zienswijze ten aanzien van de beoogde functie te informeren.
- In deze brief gaat u in op de verschillende aspecten van zijn beoogde rol zoals werkwijze, bezoldiging en ondersteuning.
- De nieuwe special envoy StartupDelta wordt door u gepresenteerd tijdens het openingsevenement van het Startupfest op 24 mei 2016. Hierbij zal u tevens mevrouw Kroes op een mooie manier bedanken voor haar inzet.
- De Kamer wordt door middel van een Kamerbrief geïnformeerd, deze is in een aparte nota aan u gestuurd. Deze wordt tegelijk met een persbericht op 24 mei naar de Kamer gezonden.

Ontvangen BBR

20/5
20 MEI 2016

Pagina 1 van 2

Toelichting

De afgelopen periode hebben wij samen met het veld, waaronder het StartupDelta team, onderzocht of en hoe StartupDelta kan verdergaan. Hierbij was de aanstelling van een nieuwe special envoy StartupDelta voor alle relevante partijen zoals de regionale innovatiehubs, incubators en accelerators, grote bedrijven, startups en scale ups een belangrijk punt. Op basis van voordracht door deze partijen is de heer Constantijn van Oranje-Nassau benaderd voor deze rol. De afgelopen weken zijn er met hem gesprekken gevoerd over de concrete invulling van deze rol en zijn wensen daarbij.

Kernpunten invulling rol van special envoy StartupDelta

- De heer Constantijn van Oranje-Nassau zal deze rol in eerste instantie vervullen voor een periode van anderhalf jaar met mogelijk een verlenging van nogmaals een anderhalf jaar;
- Er wordt een tijdsbeslag gevraagd van 2 ½ dag per week;
- De special envoy zal leiding geven aan het StartupDelta initiatief en team en samen met het team een concrete actie agenda en budget opstellen;
- Het initiatief wordt ingebed in een publiek-privaat platform bestaande uit regionale innovatiehubs¹, startup founders en mogelijk andere partijen naarmate dit platform verder groeit;
- Het bestuur van het platform met daarin vertegenwoordiging vanuit de regionale innovatiehubs en de startup founders zal deze agenda en budget goedkeuren;
- Werkzaamheden zijn gericht op zowel nationaal als internationaal verbinden, inspireren en aanzetten tot veranderingen die het Nederlandse startup en scale up ecosysteem versterken.
- De heer Constantijn van Oranje-Nassau zal vanuit het platform een vergoeding krijgen op basis van een overeen te komen uurtarief binnen de kaders van de Wet normering topinkomens;
- Het platform zal zorgdragen voor adequate ondersteuning van de heer Constantijn van Oranje-Nassau in deze functie;
- Het platform heeft daarnaast een activatiebudget voor bijvoorbeeld communicatie en andere activiteiten;
- Voor communicatie vanuit zijn rol als special envoy StartupDelta wordt afgestemd met de RVD. Dit betreft onder andere persberichten, toespraken en publicaties.
- De heer Constantijn van Oranje-Nassau zal vanuit zijn rol als special envoy meermaals per jaar met u als eerstverantwoordelijk minister bijpraten over activiteiten en voortgang.

¹ De regionale innovatiehubs zijn regionale samenwerkingen van de daar actieve ecosysteem partijen zoals universiteiten, incubators, startups en overheden. In Nederland zijn momenteel 8 hubs geformeerd: 1)Noord-Holland/Amsterdam, 2)Zuid-Holland, 3)Overijssel, 4)Utrecht en Flevoland, 5)Gelderland, 6)Noord-Brabant en Zeeland, 7)Limburg, en 8)Groningen, Drenthe en Friesland. Elke hub wijst een gemandateerd vertegenwoordiger aan.

MINISTER
MINISTRY OF ECONOMIC AFFAIRS

De heer drs. M. Rutte
Minister-president
Ministerie van Algemene Zaken
Binnenhof 19
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Den Haag, 24 MEI 2016
16075627

Beste Man,

Graag informeer ik u over mijn bevindingen over het voornemen de heer Constantijn van Oranje-Nassau te vragen de rol van special envoy StartupDelta voor de periode van 1 juli 2016 tot en met 31 december 2017 op zich te nemen. Ik verzoek u de heer Constantijn van Oranje-Nassau via de directeur van het kabinet van de Koning over de zienswijze ten aanzien van de beoogde functie te informeren.

Werkterrein

Als special envoy StartupDelta is de heer Constantijn van Oranje-Nassau aanspreekpunt, aanjager en ambassadeur voor het startup en scale-up ecosysteem van Nederland. StartupDelta is een initiatief van en voor het Nederlandse startup ecosysteem.

Startups en scale-ups zijn vernieuwers van de economie. Ze creëren werkgelegenheid door zelf te groeien en als belangrijke kennispartner van grote bedrijven. Daarom wil ik startups en scale-ups alle ruimte blijven geven om te starten en te groeien. Het generieke bedrijvenbeleid is er voor alle ondernemers en zorgt voor passende randvoorwaarden onder andere door te investeren in R&D, het verlenen van overheidsgaranties en de vermindering van regeldruk. Startups en scale-ups vragen op sommige terreinen om specifieke randvoorwaarden bijvoorbeeld op het gebied van kapitaal, talent en netwerkontwikkeling.

Daarom heb ik in 2014 mevrouw Kroes gevraagd om als Special Envoy Nederland te positioneren als de plek in Europa voor startups en scale-ups voor de periode van 1 januari 2015 tot 1 juli 2016. Onder de vlag StartupDelta heeft Mevrouw Kroes Nederland als startupland internationaal op de kaart gezet en samen met de partijen in het veld door middel van een

MINISTER
MINISTRY OF ECONOMIC AFFAIRS

startupagenda de unieke positie die Nederland heeft, verder versterkt. De afgelopen periode hebben wij met de stakeholders zoals de regionale innovatiehubs, accelerators, startups en scale-ups besproken of en hoe StartupDelta kan verdergaan. Hierbij was de aanstelling van een nieuwe special envoy StartupDelta voor alle stakeholders een belangrijk punt.

Gedurende de eerste periode van StartupDelta is de heer Constantijn van Oranje-Nassau nauw betrokken geweest in een adviserende rol als vice-voorzitter van de *international circle of influencers* van StartupDelta. Daarnaast is hij voorzitter van het StartupFest, het Nederlandse startupfestival dat plaatsvindt van 24 tot 28 mei en met bezoekers van over de hele wereld een visitekaartje is voor Nederland als startupland. De meest betrokken stakeholders hebben op eigen initiatief de heer Constantijn van Oranje-Nassau als nieuwe Special Envoy StartupDelta voorgedragen. Daarmee is mijn inziens de heer Constantijn van Oranje-Nassau bij uitstek de geschikte persoon om deze rol te vervullen.

Met de heer Constantijn van Oranje-Nassau als special envoy StartupDelta wordt voortgebouwd op het succes van mevrouw Kroes. Deze rol sluit aan bij het brede kabinetsbeleid in het bijzonder op het terrein van het ministerie van Economische Zaken, zijnde stimulering van duurzame economische groei en specifiek stimulering van startups en doorgroei van bedrijven daar binnen.

Aard van de werkzaamheden

De werkzaamheden van de special envoy StartupDelta zijn gericht op zowel nationaal als internationaal verbinden, inspireren en aanzetten tot veranderingen die het Nederlandse startup en scale up ecosysteem versterken. De heer Constantijn van Oranje-Nassau zal deze rol in eerste instantie vervullen voor een periode van anderhalf jaar met mogelijk een verlenging van nogmaals anderhalf jaar. De eerste periode zal zijn van 1 juli 2016 tot en met 31 december 2017. De heer Constantijn van Oranje-Nassau wordt een tijdsbeslag gevraagd van 2 ½ dag per week.

De special envoy StartupDelta is de schakel is tussen de regionale innovatiehubs, de overheid, startups en scale ups en andere private partijen. Het takenpakket van de special envoy omvat daarmee:

- Kansen en knelpunten signaleren en onder de aandacht brengen van relevante partijen in het ecosysteem in Nederland.
- Kansen die Nederland biedt als startupland in het buitenland actief onder de aandacht brengen.
- Goede voorbeelden en ervaringen uit het buitenland onder de aandacht brengen van Nederlandse partijen.

MINISTER
MINISTRY OF ECONOMIC AFFAIRS

Daarnaast zal hij leiding geven aan het StartupDelta initiatief en het daarbij behorende team samenstellen en aansturen. De wijze waarop de special envoy deze taken zal gaan invullen hangt van hem zelf af. Denkbaar is dat de special envoy bijvoorbeeld via gesprekken, bijeenkomsten met startups, scale ups en de aan het platform deelnemende partijen knelpunten inventariseert waar startups en scale ups tegen aanlopen. Daarnaast zal de special envoy met bedrijven reizen naar evenementen, beurzen, (buitenlandse) bedrijven ten behoeve van startups in binnen en buitenland. Aandachtspunt is dat de special envoy terughoudender zal zijn op beleidsmatig gebied. Daarover is afgesproken dat de betreffende departementen contactpersonen hebben waar mee geschakeld wordt en dat EZ daar altijd bij betrokken wordt.

Invulling van deze semi-publieke functie

De positie, werkzaamheden en bezoldiging van de special envoy StartupDelta zullen nog worden uitgewerkt in een drietal overeenkomsten.

Ten eerste zullen de regionale innovatiehubs en enkele startup founders een samenwerkingsverband aangaan in de vorm van een platform. De juridische vorm van deze samenwerking wordt vormgegeven door middel van een reeds bestaande stichting. Met deze stichting zal de special envoy een overeenkomst sluiten. Voorgenoemd platform zal opereren op basis van gezamenlijk overeengekomen afspraken rond rollen, verantwoordelijkheden, governance en financiering van het platform vastgelegd in een convenant. In dit convenant worden ook de afspraken over de rol, ondersteuning en bezoldiging van de special envoy opgenomen. Daarnaast worden in het convenant afspraken gemaakt over de samenstelling en aanstelling van het team, dat de special envoy zal ondersteunen.

Het bestuur van het platform, met daarin vertegenwoordiging vanuit de regionale innovatiehubs en de startup founders, heeft goedkeuringsrecht ten aanzien van de door de envoy op te stellen agenda en budget. Een vertegenwoordiger van EZ zal ook plaatsnemen in het bestuur voor de duur van de benoemingsperiode van de special envoy. Het is de bedoeling dat de regionale innovatiehubs en de startup founders en eventuele nader aan te sluiten andere partijen gezamenlijk minimaal 50% van de vaste kosten van het StartupDelta programma dragen. Dit zal ook worden vastgelegd in het convenant. Dit betreft dan huisvesting, ondersteuning, team en activatiebudget inclusief budget voor reis en verblijfkosten. Voornoemd convenant wordt nog nader uitgewerkt. Mochten de regionale innovatiehubs en de startup founders er niet in slagen om tot overeenstemming te komen

MINISTER
MINISTRY OF ECONOMIC AFFAIRS

over de vervolgfase van StartupDelta dan zal ik, in overleg met betrokkene(n), de positie van de special envoy voor de voornoemde periode faciliteren.

Overigens is in het beleidskader voor betrokkenheid van de Rijksoverheid bij het oprichten van stichtingen opgenomen dat ambtenaren in principe geen deel uitmaken van een bestuur of Raad van Toezicht. Maar in dit specifieke geval is ervoor gekozen dat een vertegenwoordiger van EZ voor de periode dat de heer Constantijn van Oranje-Nassau special envoy StartupDelta is wel deel uit zal maken van het bestuur. Om de ministeriële verantwoordelijkheid verder in te vullen zal ik laten vastleggen dat, naast de periodieke gesprekken die ik zal voeren met de special envoy, ik ook periodiek met het bestuur van het Platform zal spreken over activiteiten en voortgang.

Ten tweede heb ik het voornemen, namens de Staat der Nederlanden, een samenwerkingsovereenkomst met het platform te sluiten. Het is de bedoeling in deze samenwerkingsovereenkomst afspraken vast te leggen met betrekking tot het samenstellen van het team dat de special envoy zal ondersteunen. Tevens zal in deze overeenkomst worden vastgelegd dat de special envoy mij als eerstverantwoordelijk minister periodiek zal bijpraten over de (voortgang) van de activiteiten ten behoeve van de StartupDelta.

Ten derde zal de stichting in een overeenkomst met de special envoy afspraken maken over de bezoldiging.

Het is de bedoeling dat het ministerie van Economische Zaken en het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap gezamenlijk bijdragen aan deze kosten, tot maximaal 50% van het totale budget inclusief menskracht. De penvoerder van het platform zal hiertoe een subsidieaanvraag bij mijn ministerie indienen. Deze aanvraag zal beoordeeld worden op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Ik zal er op toezien dat bovenstaande overeenkomsten tijdig voor 1 juli uitgewerkt en gesloten worden.

Bekostiging en ondersteuning

De heer Constantijn van Oranje-Nassau zal vanuit de voornoemde stichting een vergoeding krijgen voor zijn ingezette uren op basis van een nog overeen te komen uurtarief binnen de kaders van de Wet normering topinkomens.

Kosten die de special envoy maakt in het kader van zijn functie worden zoveel mogelijk op factuurbasis vergoed vanuit het budget dat het platform hiervoor

MINISTER
MINISTRY OF ECONOMIC AFFAIRS

ter beschikking heeft gesteld. Het gaat dan bijvoorbeeld om reis- en verblijfkosten en kosten voor het ontvangen van gasten zoals lunches en diners. Voor reis- en verblijfkosten gelden de normen zoals opgenomen in het Reisbesluit binnenland en het Reisbesluit buitenland.

Een klein team zal zorgdragen voor adequate ondersteuning van de heer Constantijn van Oranje-Nassau in deze functie. Hij zal in overleg met het platform en mij dit team samenstellen. Ambtenaren van mijn ministerie en het ministerie van OCW zullen werkzaamheden verrichten in dit team. Daarnaast vindt er externe inhuur van ondernemers en andere experts plaats. Mogelijke kosten voor de inhuur van dit team worden vergoed vanuit het budget dat de deelnemende partijen aan het platform hiervoor ter beschikking hebben gesteld.

Dit zal nog nader worden uitgewerkt in het convenant met de innovatiehubs en de samenwerkingsovereenkomst tussen de innovatiehubs en EZ.

Communicatie

Voor communicatie vanuit zijn rol als special envoy StartupDelta wordt afgestemd met de RVD. Dit betreft onder andere persberichten, toespraken en publicaties.

Conclusie

Gezien het bovenstaande wordt adequaat invulling gegeven aan de ministeriële verantwoordelijkheid ten aanzien van de vervulling van functies door leden van het Koninklijk Huis. Ik ben dan ook bereid de ministeriële verantwoordelijkheid te dragen voor de heer Constantijn van Oranje-Nassau als special envoy StartupDelta.

10.2.e

Henk Kamp

Ministerie van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e
T 0610.2.e
10.2.e @minez.nl

Datum

9 juni 2016

Kenmerk

DGBI-O / 16089093

Kopie aan**Bijlage(n)**

TER KENNISNEMING

Aan
de Directeur-generaal Bedrijfsleven en Innovatie

nota

Aanstelling in het bestuur van DutchStarthub ten behoeve
van StartupDelta2020

Parafenroute

Paraaf <u>akkoord 30/28/6/16</u> 10.2.e	Paraaf	Paraaf
Medeparaaf <u>akkoord 30/28/6/16</u> 10.2.e	Medeparaaf	Medeparaaf

Aanleiding

U neemt per 1 juli as. zitting in het bestuur van de stichting DutchStarthub ten behoeve van StartupDelta2020 gedurende de periode van de aanstelling van dhr. Constantijn van Oranje-Nassau als special envoy van StartupDelta2020.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

- DutchStarthub is de juridische entiteit waarlangs StartupDelta2020 wordt vormgegeven.
- In het bestuur wordt plaatsgenomen om invulling te geven aan de ministeriële verantwoordelijkheid voor de special envoy.

Ontvangen BBR

Toelichting

Toelichting op het verzoek voor uw aanstelling in het bestuur van DutchStartHub

De organisatie van StartupDelta2020 zal conform de brief d.d. 24 mei 2016 van de Minister van EZ aan de Minister-President bestaan uit de special envoy, een platform en een stichting.

- StartupDelta2020 is het platform van en voor het startup ecosysteem zoals de innovatiehubs en startup founders. De stichting DutchStartHub is de juridische entiteit waarlangs StartupDelta2020 vormgegeven wordt. De stichting heeft goedkeuringsrecht heeft over de StartupDelta2020 agenda, begroting en jaarverslag.
- De special envoy is het boegbeeld van StartupDelta2020 en wordt aangesteld door de stichting.

Dhr. Constantijn van Oranje-Nassau is aangesteld als special envoy van StartupDelta2020 voor de duur van 1,5 jaar met een mogelijkheid tot verlenging met 1,5 jaar. Dhr. Constantijn van Oranje-Nassau valt onder de ministeriële verantwoordelijkheid. Om invulling te geven aan deze ministeriële verantwoordelijkheid voor de special envoy neemt u plaats in het bestuur van de stichting.

Met uw zitting in het stichtingsbestuur wordt een uitzondering gemaakt op het stichtingenkader van de Rijksoverheid, welke aangeeft dat het in principe niet is toegestaan om als ambtenaar plaats te nemen in het bestuur van een stichting (nee, tenzij). Ambtenaren in het bestuur kan namelijk leiden tot (de schijn van) dubbele loyaliteiten bij de betreffende ambtenaar. Indien hier toch de voorkeur naar uit gaat, vereist dit een bijzondere argumentatie. In dit geval is dit overeengekomen met AZ om voldoende invulling te kunnen geven aan de ministeriële verantwoordelijkheid voor de special envoy.

Ook voor ambtenaren van EZ en OCW die werkzaam zullen zijn voor de stichting betekent, dat dit kan leiden tot (de schijn van) dubbele loyaliteiten jegens resp. EZ en OWC en de stichting. Geadviseerd wordt hieraan aandacht te laten besteden door de leidinggevenden van de betreffende medewerkers in de P-gesprekken.

Hoewel u plaatsneemt in het bestuur van een bestaande, niet aan de overheid gelieerde stichting, kan dit door derden toch beschouwd als een zgn. cosmetische constructie om het te doen lijken dat EZ niet is betrokken bij het (doen) oprichten van een stichting. Dit kan op gespannen voet staan met de bepalingen van de

Comptabiliteitswet en het stichtingenkader. Wij achten dit aspect voldoende verdedigbaar.

De stichting DutchStartHub zal naar verwachting een subsidieaanvraag indienen bij EZ. In verband met de mogelijkheid van (de schijn van) belangenverstrengeling adviseer ik u niet of zo min mogelijk betrokken te zijn bij de afhandeling hiervan. In de praktijk zal dit ook niet of nauwelijks het geval zijn, daar naar verwachting de gevraagde subsidie niet het bedrag van €1 mln. zal overschrijden.

Indien uw arbeidsrelatie eindigt gedurende de aanstellingsperiode van de special envoy dhr. Constantijn van Oranje-Nassau, zult u worden verzocht terug te treden uit het stichtingsbestuur.

Achtergrondinformatie over de Stichting DutchStarthub

Stichting DutchStartHub is opgericht in december 2014 door 10.2.e , 10.2.e en 10.2.e . De stichting heeft ten doel het opzetten en beheren van een informatiebron voor binnenlandse en buitenlandse ondernemers over het Nederlandse startup ecosysteem, en voorts al hetgeen met een en ander rechtsstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord. De stichting heeft een TRIODOS bankrekening, maar er zijn geen betalingen/inkomsten geweest.

Binnen StartupDelta2020 fungeert de stichting op de achtergrond. De stichting heeft het goedkeuringsrecht over de StartupDelta2020 agenda, begroting en jaarverslag. Naast worden in het bestuur gevraagd:

- Joep Brouwers, vice-directeur Brainport; vertegenwoordiger innovatiehubs op voordracht van de innovatiehubs. Joep Brouwers heeft toegezegd in het bestuur te willen plaatsnemen, maar wacht nog op akkoord van alle innovatiehubs die hij vertegenwoordigt.
- Kees Koolen, voormalig CEO van booking.com, nu voorzitter van de Raad van Bestuur Agri Brasil en stichtend vennoot EQT Ventures; vertegenwoordiger startups en scale ups (Koolen zal na jouw instemming nog benaderd moeten worden). Kees Koolen heeft toegezegd in het bestuur te willen plaatsnemen.

De huidige bestuursleden zullen terugtreden wanneer de nieuwe bestuursleden worden aangesteld.

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Auteur

10.2.e
T 06 10.2.e
10.2.e@minez.nl

Datum

4 juli 2016

Kenmerk

DGBI-O / 16100789

Bhm: 16101189

Bijlage(n)

2

TER ONDERTEKENING

Aan
de Secretaris-generaal

nota

Ondertekening overeenkomst EZ - stichting
DutchStartHub

Parafenroute**Digitaal akkoord 8/7/16**

10.2.e

Digitaal akkoord 8/7/16

10.2.e

Medeparaaf 7/7/16

10.2.e

Aanleiding

StartupDelta2020 is een platform van en voor de startup gemeenschap. De stichting DutchStartHub is de juridische entiteit waarlangs StartupDelta 2020 wordt ingericht. Ministerie EZ sluit een overeenkomst met deze stichting. U wordt gevraagd de overeenkomst te tekenen namens EZ.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota en de overeenkomst ondertekenen.

Kernpunten

- StartupDelta2020 is aangekondigd in de kamerbrief Startup2020 van 24 mei 2016. De heer Constantijn van Oranje is Special Envoy voor de duur van 18 maanden met de optie tot verlening met nog eens 18 maanden.
- De stichting DutchStartHub is de juridische entiteit waarlangs StartupDelta2020 wordt ingericht. De stichting zal de Special Envoy aanstellen door middel van een overeenkomst van opdracht, hem een vergoeding betalen en de overige

Ontvangen BBR

kosten dragen voor van de inschakeling van de personen die deel zullen uitmaken van het team van de Special Envoy en de overige uit te voeren taken.

Het bestuur van de stichting bestaat uit een vertegenwoordiging van de regionale innovatiehubs en een startup founder. Daarnaast neemt een vertegenwoordiger van ministerie EZ zitting in het bestuur voor de benoemingsperiode van de Special Envoy, waarmee invulling wordt geven aan de ministeriële verantwoordelijkheid voor de Special Envoy. Dit is in afstemming met ministerie AZ vastgelegd in een brief van MEZ aan MP, d.d. 24 mei 2016. Bertholt Leeftink zal deze rol op zich nemen.

De stichting zal een subsidieverzoek indienen bij ministerie EZ.

- Ministerie EZ sluit een overeenkomst met de stichting waarin afspraken worden gemaakt over het samenstellen van het team en het op de hoogte houden van MEZ door de Special Envoy over de (voortgang) van de activiteiten ten behoeve van StartupDelta.
- Het advies van WJZ is, dat u de overeenkomst tekent namens EZ. Bertholt Leeftink kan deze overeenkomst niet tekenen aangezien hij in het bestuur van de stichting zit. Joep Brouwer en Kees Koolen zullen namens de stichting tekenen.

Toelichting

StartupDelta2020 en stichting DutchStartHub

StartupDelta2020 is een platform van en voor de startup gemeenschap. Tien founding partners (acht innovatiehubs en de ministeries van OCW en EZ) nemen het initiatief. Het platform biedt de mogelijkheid aan anderen die zich in willen zetten voor StartupDelta2020 om als partner aan te kunnen sluiten.

Stichting DutchStartHub is de juridische entiteit waarlangs StartupDelta2020 wordt vormgegeven. De Special Envoy en het kernteam worden ondergebracht in deze stichting. De stichting heeft goedkeuringrecht op de agenda en de begroting.

Ministerie EZ sluit een overeenkomst met de stichting waarin afspraken worden gemaakt over het samenstellen van het team en de manier waarop MEZ op de hoogte gehouden wordt door de Special Envoy over de (voortgang) van de activiteiten ten behoeve van StartupDelta. De stichting sluit een overeenkomst met de Special Envoy waarin afspraken worden gemaakt over de bezoldiging. De stichting zal op basis van de agenda en de begroting financiële bijdragen vragen aan de Innovatiehubs en een subsidie aan het de Staat.

In het bestuur van de stichting zit een vertegenwoordiging van de regionale innovatiehubs, te weten Joep Brouwers (vice-directeur Brainport), een startup founder, te weten Kees Koolen (voorzitter van de Raad van Bestuur Agri Brasil en

stichtend vennoot EQT Ventures, voormalig CEO van booking.com) en voor de duur van de benoeming van Constantijn van Oranje als Special Envoy een vertegenwoordiger van de Ministerie EZ, te weten 5.1.2.e

Met de DG BI in het stichtingsbestuur wordt een uitzondering gemaakt op het stichtingenkader van de Rijksoverheid, welke aangeeft dat het in principe niet is toegestaan om als ambtenaar plaats te nemen in het bestuur van een stichting (nee, tenzij). Ambtenaren in het bestuur kan namelijk leiden tot (de schijn van) dubbele loyaliteiten bij de betreffende ambtenaar. Indien hier toch de voorkeur naar uit gaat, vereist dit een bijzondere argumentatie. In dit geval is dit overeengekomen met AZ om voldoende invulling te kunnen geven aan de ministeriële verantwoordelijkheid voor de special envoy.

Ondertekenen van de overeenkomst stichting en EZ

Zoals aangegeven, sluit ministerie EZ een overeenkomst met de stichting. Het advies van WJZ is om deze overeenkomst te laten tekenen door de SG. Vandaar de vraag aan u om de overeenkomst te tekenen namens EZ.

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST**Partijen,**

1. de **STAAT DER NEDERLANDEN**, meer in het bijzonder het Ministerie van Economische Zaken, gevestigd aan de Bezuidenhoutseweg 73, 2594 AC Den Haag (hierna: de Staat),
te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer drs. M.R.P.M. Camps, secretaris generaal,
2. de stichting **STICHTING DUTCHSTARTHUB**, gevestigd aan de Ertskade 131, 1019 ED Amsterdam (hierna: de stichting),
te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer J.S.G. Brouwers en de heer C.P.H.M. Koolen;

overwegende:

- A. Met StartupDelta2020 wordt invulling gegeven aan de behoefte om de succesvolle aanpak van StartupDelta voort te zetten, zoals aangekondigd in de Kamerbrief "StartupDelta 2020" van 24 mei 2016.
- B. De stichting is de juridische entiteit die de werkzaamheden van de Special Envoy van StartupDelta2020 faciliteert en daartoe met de Special Envoy (of een door deze aan te wijzen rechtspersoon) een overeenkomst sluit.
- C. De functie van Special Envoy zal als eerste worden vervuld door de heer Constantijn van Oranje-Nassau, voor de periode van, in beginsel, 1 juli 2016 tot en met 31 december 2017 (eenmalige verlenging van de overeenkomst voor de duur van 18 maanden is mogelijk). In verband met de invulling van de ministeriële verantwoordelijkheid voor het handelen van de heer Constantijn van Oranje-Nassau, als lid van het Koninklijk Huis, zullen voor de periode waarin de heer Constantijn van Oranje-Nassau de functie van Special Envoy vervult, in hoofdstuk 4 van deze overeenkomst enkele bijzondere afspraken worden gemaakt

zijn overeengekomen:**1 Verplichtingen van de stichting**

- 1.1 De stichting zal de Special Envoy aanstellen door middel van een overeenkomst van opdracht met de natuurlijk persoon die als Special Envoy zal optreden of een door laatstgenoemde aan te wijzen rechtspersoon die de natuurlijk persoon die als Special Envoy zal optreden, ter beschikking zal stellen.

- 1.2 De opdracht aan de Special Envoy of de in het eerste lid bedoelde rechtspersoon zal worden verleend voor de duur van 18 maanden. De opdracht zal, met wederzijdse instemming van de stichting en de Special Envoy, eenmalig voor de duur van 18 maanden kunnen worden verlengd, indien en voor zover de onderhavige overeenkomst gedurende die periode nog voortduurt. In geval van beëindiging van de onderhavige overeenkomst zal de stichting de opdracht aan de Special Envoy opzeggen c.q. niet verlengen.
- 1.3 De stichting kan aan de Special Envoy of de in het eerste lid bedoelde rechtspersoon een vergoeding betalen voor de werkzaamheden van de Special Envoy. Deze vergoeding zal niet méér bedragen dan de maximale bezoldiging van een topfunctionaris onder de Wet normering topinkomens.
- 1.4 De stichting zal kosten die door de Special Envoy worden gemaakt bij de uitvoering van diens werkzaamheden vergoeden voor zover daarover voorafgaande overeenstemming is bereikt tussen de stichting en de Special Envoy c.q. de in het eerste lid bedoelde rechtspersoon. Er vindt alleen vergoeding plaats van werkelijk gemaakte kosten.
- 1.5 De stichting zal de kosten dragen van de inschakeling van de personen die deel zullen uitmaken van het team van de Special Envoy, voor zover deze kosten niet reeds door de Staat of een derde worden gedragen. Daartoe zal de stichting de daartoe eventueel benodigde overeenkomsten sluiten met die personen. De stichting zal de Special Envoy c.q. de in het eerste lid bedoelde rechtspersoon vragen het team samen te stellen. De stichting zal tegenover de Special Envoy c.q. de in het eerste lid bedoelde rechtspersoon wel bedingen dat haar voorafgaande goedkeuring vereist is op de jaarlijkse begroting van de met de inschakeling van de teamleden gepaard gaande kosten.
- 1.6 De stichting zal de voor de vergoeding en de kosten van de Special Envoy en zijn team, bedoeld in de voorgaande leden, en de overige voor uitvoering van haar taken benodigde financiële middelen verwerven voor de uitvoering van haar taken uit publieke en private bronnen, zoals subsidies van de overheid en financiële bijdragen van deelnemers aan het platform. Eventuele subsidieaanvragen van de stichting aan de Staat zullen door de Staat worden beoordeeld conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving.
- 1.7 De stichting en de Staat zullen periodiek overleg voeren over de activiteiten van de stichting en de Special Envoy.
- 2 Verplichtingen van de Staat**
 - 2.1 De Staat zal, op zijn kosten, enkele van de bij hem werkzame ambtenaren en/of stagiaires ter beschikking stellen ter ondersteuning van de Special Envoy.

- 2.2 De Staat zal er zorg voor dragen dat de Special Envoy gebruik kan maken van een regeling omtrent vervoer.
- 2.3 De stichting en de Staat zullen periodiek overleg voeren over de activiteiten van de stichting en de Special Envoy.

3 Duur van de overeenkomst; beëindiging; wijziging

- 3.1 Deze overeenkomst wordt aangegaan voor de duur van 1 juli 2016 tot en met 31 december 2020.
- 3.2 Wijziging van deze overeenkomst is mogelijk met wederzijdse instemming van partijen.
- 3.3 Partijen mogen de uit deze overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen niet zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij aan een derde overdragen.
- 3.4 Deze overeenkomst kan met wederzijdse instemming van partijen met onmiddellijke ingang of op een andere, tussen partijen overeen te komen termijn worden beëindigd.
- 3.5 Daarnaast kan elk van beide partijen de overeenkomst tussentijds schriftelijk opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van één maand.

4 Bijzondere afspraken

- 4.1 Wat in dit hoofdstuk 4 is bepaald, geldt gedurende de periode waarin de functie van Special Envoy wordt vervuld door de heer Constantijn van Oranje-Nassau.
- 4.2 De stichting verbindt zich jegens de Staat ertoe om tot lid van haar bestuur één natuurlijk persoon te benoemen die door de Staat caartoe wordt voorgedragen voor de duur van de periode dat de heer Constantijn van Oranje-Nassau de functie van Special Envoy vervult. Bij tussentijds aftreden van deze bestuurder zal de Staat een ander natuurlijk persoon voordragen om door de Stichting tot bestuurder te worden benoemd. Daartoe verzocht door de Staat, zal de stichting de zittende bestuurder die na voordracht door de Staat is benoemd, ontslaan.
- 4.3 De stichting zal bevorderen dat de Special Envoy periodiek overleg voert met de minister van Economische Zaken om deze op de hoogte te stellen van zijn activiteiten.

5 Toepasselijk recht en forumkeuze

- 5.1 Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

- 5.2 Alle geschillen die mochten ontstaan naar aanleiding van de onderhavige overeenkomst dan wel van nadere overeenkomsten tussen partijen die daarvan het gevolg mochten zijn, zullen worden beslecht door middel van arbitrage, overeenkomstig het Arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut.

6 Ondertekening

- Aldus overeengekomen en ondertekend op

Datum: 11/2/2016

Datum: 1 juli 2016

10.2.e

10.2.e

De Staat der Nederlanden

Stichting DutchStarHub

namens deze, de minister van
Economische Zaken,

namens deze,
J.S.G. Brouwers C.P.H.M. Koolen

namens deze,
drs. M.R.P.M. Camps,
secretaris-generaal

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Behandeld door

10.2.e

T 0610.2.e

10.2.e @minez.nl

Datum

9 juni 2022

Kenmerk

DGBI-O / 16194144

Kopie aan**Bijlage(n)**

verslag

Omschrijving	Voortgangsgesprek StartupDelta2020
Vergaderdatum en -tijd	13 december 2016
Aanwezig	Constantijn van Oranje, 10.2.e Minister Kamp, 10.2.e

Aanwezig: Constantijn van Oranje, 10.2.e minister
Kamp, 10.2.e

1. Voortgang StartupDelta 2020 in eerste halfjaar

Gesprek vindt plaats conform afspraak in samenwerkingsovereenkomst. Constantijn schetst de voortgang. StartupDelta staat goed op de rails. Bemensing verdient aandacht, o.a. op gebied communicatie. EZ verkent met directie communicatie en AZ de inzet van iemand uit de communicatiepool. Als er kandidaten zijn, dan zal StartupDelta nauw bij selectie worden betrokken. Voor de korte termijn zoekt StartupDelta naar tijdelijke ondersteuning.

2. Publiek private samenwerking

Constantijn meldt de samenwerking met private partijen die kenmerkend is voor de nieuwe periode StartupDelta. Bijdrage wordt primair via in-kind bijdrage aan projecten geleverd. Recent heeft Cisco bijdrage voor projecten aan CES toegezegd.

3. Toekomst StartupDelta na 2017.

Benoeming van Constantijn vanuit de stichting loopt tot 2017 met mogelijkheid van verlenging. Minister geeft aan dat zijn opvolger een eventuele verlenging zal regelen.

Over de situatie na 3 jaar zijn in de overeenkomst geen afspraken gemaakt.

4. Aandeelhouderschap ROM's

Constantijn licht toe dat uit gesprekken met startups en ROM's aantal knelpunten aan het licht zijn gekomen. Aandeelhoudersinstructie biedt weinig ruimte voor risicobehoeft; daarnaast hebben ROM's sterk provinciale focus. Oproep is dat ROM's meer vanuit de behoefte van ondernemers/startups gaan werken. Minister wijst op de brief over de nog op te richten NFOI (soort national promotional bank) die hij rond 23 december aan de Tweede Kamer stuurt. Hij betitelt de NFOI als super ROM. Hij steunt de gedachte om meer vanuit de ondernemers te redeneren en zegt toe om in de Kamerbrief een korte passage op te nemen wat de NFOI voor startups gaat betekenen.

5. Overige financiële/fiscale instrumenten

Minister informeert over gebruikelijkloonregeling en de co-investeringsfaciliteit. Constantijn wijst op de brief die StartupDelta aan Kamerlid Duisenberg heeft gestuurd over het meenemen van het belang voor startups in de wijziging van de vermogensrendementsheffing. Stas Wiebes is destijds geïnformeerd over het voorstel van StartupDelta.

6. Missie Las Vegas en Silicon Valley januari 2017

Minister geeft aan dat het programma op zijn verzoek nog wordt aangepast. Dat heeft o.a. consequenties voor aanwezigheid van minister bij het investors-dinner van de NFIA in San Francisco. Constantijn denkt na over verzoek van de minister om in zijn plaats host van het diner te zijn. Minister nodigt Constantijn uit aanwezig te zijn bij zijn bezoek aan Tesla.

7. StartupFest 2017

Vanwege succes in 2016 wil StartupDelta in september 2017 opnieuw StartupFest. Amsterdam Capital Week is een mogelijke trekker waar het programma omheen

gebouwd kan worden. Over events loopt contact met sponsors Shell (Energy), RABO/WUR (agri/horti/biotech) en met Impactcity (Den Haag). Relatie topsectoren. Aankondiging tijdens bezoek aan VS. Constantijn is in gesprek over grote namen als spreker. Minister is zeer positief over StartupFest 2017 en is bereid te bekijken of een EZ-subsidie mogelijk is (StartupDelta noemt als indicatie €50.000). Hij noemt een aantal Nederlandse bedrijven die fantastische verhalen hebben en mogelijke sprekers kunnen zijn.

8. Innovatief aanbesteden

Onderwerp heeft bijzondere interesse van Constantijn. Instrumenten zijn beschikbaar, maar zouden meer op de voorhoede spelers gericht moeten zijn. Minister doet suggestie om samen met StartupDelta een bijeenkomst te organiseren voor departementale en gemeentelijke aanbestedende organisaties waar voorvechters (VWS of IenM) hun ervaringen delen.

Minister dankt Constantijn en 10.2.e voor het gesprek.

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Fwd: Morgen NOS en online bericht verlenging
Datum: dinsdag 12 september 2017 20:05:49

Mooi geregeld!

10.2.e

Ministerie van Economische Zaken
 M +31 6 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e <10.2.e@startupdelta.org>
Datum: 12 september 2017 20:03:41 CEST
Aan: 10.2.e <10.2.e@minez.nl>, 10.2.e <10.2.e@minez.nl>, 10.2.e <10.2.e@minez.nl>, 10.2.e <10.2.e@minez.nl>, 10.2.e <10.2.e@minez.nl>, 10.2.e <10.2.e@minez.nl>, 10.2.e <10.2.e@minez.nl>
Kopie: 10.2.e <10.2.e@startupdelta.org>
Onderwerp: Morgen NOS en online bericht verlenging

Constantijn heeft MEZ inmiddels gesproken. MEZ heeft aangegeven blij te zijn met het werk van startupdelta en de behaalde resultaten. Hij heeft Constantijn formeel gevraagd om nog 1,5 jaar Envoy te zijn.

De afspraak met de NOS is inmiddels door Wytske bevestigd - morgen 9.00 uur. De NOS heeft aan 5.1.2.e toegezegd te plannen op Journaal van 18.00 uur en 20.00 uur en hebben ook gevraagd om "preview" van ons nieuwsbericht.

Wij zullen hen onderstaande tekst sturen zonder jullie tegenbericht. Neem aan dat ze separaat contact opnemen met EZ.

Heb ook bestuursleden Joep Bouwers en Kees Koolen - die eerder hun akkoord met verlenging gaven - op de hoogte gesteld van het formele verzoek Minister en aankondiging morgen door NOS.

Veel dank iedereen voor de inspanning om dit unieke mediamoment met de NOS te realiseren!!

Hartelijke groet

10.2.e

Online bericht/ News

De toekomstige concurrentiekracht van de Nederlandse economie hangt af van de kwaliteit van onze ondernemers en hun capaciteit om technologie en innovaties sneller om te zetten in schaalbare business modellen en succesvolle groeibedrijven. Dit is een tijd van hele snelle technologische ontwikkelingen die worden voortgestuwd door een aantal grote technologie bedrijven in clusters die mondiale impact hebben. Om aangehaakt te blijven bij deze ontwikkelingen moeten we de ambitie hebben om Nederland tot zo'n cluster te maken. Hiervoor is StartupDelta opgericht. Het ministerie van economische zaken en het bestuur van StartupDelta hebben StartupDelta Special Envoy Constantijn van Oranje gevraagd zijn mandaat met nogmaals anderhalf jaar te verlengen.

Special Envoy Constantijn van Oranje: "Ik zie er naar uit om ons werk voor te zetten en verder te intensiveren. Niets houdt ons tegen om van Nederland het meest innovatieve en open startup land van Europa te maken. Alle elementen zijn hiervoor aanwezig om de kansen die er nu liggen te pakken.

10.2.e

| StartupDelta

A Johan Huizingalaan 763a, 1066 VH, Amsterdam
W www.startupdelta.org
E 10.2.e@startupdelta.org
M +31 6 10.2.e

On Sep 12, 2017, at 6:44 PM, 10.2.e@startupdelta.org wrote:

Hierbij ons voorstel voor bericht dat op moment dat NOS de herbenoeming bekend maakt op onze site komt te staan - zij hebben de primeur

Akkoord om het zo te doen? Dan leggen we het ook nog voor aan het bestuur

NB: Constantijn is nog niet gebeld door MEZ

Online bericht/ News

De toekomstige concurrentiekracht van de Nederlandse economie hangt af van de kwaliteit van onze ondernemers en hun capaciteit om technologie en innovaties sneller om te zetten in schaalbare business modellen en succesvolle groeibedrijven. Dit is een tijd van hele snelle technologische ontwikkelingen die worden voortgestuwd door een aantal grote technologie bedrijven in clusters die mondiale impact hebben. Om aangehaakt te blijven bij deze ontwikkelingen moeten we de ambitie hebben om Nederland tot zo'n cluster te maken. Hiervoor is StartupDelta opgericht. Het ministerie van economische zaken en het bestuur van StartupDelta hebben StartupDelta Special Envoy Constantijn van Oranje gevraagd zijn mandaat met nogmaals anderhalf jaar te verlengen.

Special Envoy Constantijn van Oranje: "Ik zie er naar om ons werk voor te zetten en verder te intensiveren. Niets houdt ons tegen om van Nederland het meest innovatieve en open startup land van Europa te maken. Alle elementen zijn hiervoor aanwezig om de kansen die er nu liggen te pakken.

(plus Engelse vertaling)

10.2.e

| StartupDelta

A Johan Huizingalaan 763a, 1066 VH Amsterdam

W www.StartupDelta.org

E 10.2.e [@startupdelta.org](mailto:10.2.e@startupdelta.org)

M +31 6 10.2.e

Op 12 sep. 2017, om 17:57 heeft 10.2.e
10.2.e [@startupdelta.org](mailto:10.2.e@startupdelta.org)> het volgende geschreven:

Beste 10.2.e en andere EZ collega's.

Ontzettend fijn dat MEZ akkoord is met verlenging. We laten de afspraak morgen met NOS dus doorgaan.

Constantijn kan dit bericht nu niet lezen want gaat van een videointerview meteen het gesprek met Kamp in.

We komen later op de avond terug op het voorgestelde nieuwsbericht.

hierbij tekstvoorstel voor het nieuwsbericht

NB wij kunnen niet communiceren over ZKH op onze site want staat los van zijn werk aks startup envoy

De toekomstige concurrentiekracht van de Nederlandse economie hangt af van de kwaliteit van onze ondernemers en hun capaciteit om technologie en innovaties sneller om te zetten in schaalbare business modellen en succesvolle groei-bedrijven. Dit is een tijd van hele snelle technologische ontwikkelingen die worden voortgestuwd door een aantal grote technologie bedrijven in clusters die mondiale impact hebben. Om aangehaakt te blijven bij deze ontwikkelingen en als land relevant te blijven en te kunnen beschikken over onze eigen toekomst moeten we de ambitie hebben om Nederland tot zo'n cluster te maken.

StartupEnvoy Constantijn van Oranje zet zich hier zeer succesvol voor in. Het ministerie van economische zaken en het bestuur van StartupDelta hebben hem daarom gevraagd zijn mandaat met nogmaals anderhalf jaar te verlengen.

--

10.2.e

| StartupDelta

A Johan Huizingalaan 763a, 1066 VH Amsterdam

W www.StartupDelta.org

E 10.2.e [@startupdelta.org](mailto:10.2.e@startupdelta.org)

M +31 6 10.2.e

Op 12 sep. 2017, om 17:30 heeft 10.2.e
@minez.nl> het volgende geschreven:

Dag Allen,

Vandaag zijn er veel gesprekken gevoerd over de verlenging van het ambassadeurschap van Constantijn en de wijze waarop de verlenging naar buiten gebracht zou moeten worden. Vandaar nog even deze mail aan alle betrokkenen ter verduidelijking, ik schrijf het even staccato op:

- Zoals eerder aangegeven vindt de minister de herbenoeming van Constantijn op dit moment eigenlijk niet wenselijk. Simpelweg omdat hij dit aan een nieuwe minister wil laten. Het contract van de startup envoy loopt nog door tot 31/12. Hij wil er dus ook niet actief over communiceren.
- Vanmorgen is er aanvullend nog een gesprek geweest over de verlenging en heeft de minister aangegeven akkoord te zijn.
- Vandaag belt de minister rond 18 uur met Constantijn om de verlenging te bespreken en zijn goedkeuring te geven.
- Omdat de minister niet zelf actief wil communiceren, is het alternatief om StartUpDelta zelf het nieuws naar buiten te laten brengen. Enerzijds via een item op het NOS Journaal met Prins Constantijn en een Startup en anderzijds met een bericht op de site. (Zie hieronder een aanzet die ik heb gemaakt).
- Zoiets heb ik ook contact gehad met 5.1.2.e en 5.1.2.e en zijn we tot de laatste zin gekomen in de lead zodat de rol van Economische Zaken ook duidelijk is.

StartUpDelta heeft aangegeven dat zij het liever anders zien en dat EZ zelf het bericht naar buiten zou moeten brengen. Maar, gezien de reactie van de minister lijkt ons dit een mooie middenweg. Op deze manier krijgt de herbenoeming van PC ook de nodige media-aandacht.
Groeten 10.2.e

Prins Constantijn blijft aan als Startup-ambassadeur

Nieuwsbericht | 13-09-2017|

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Constantijn der Nederlanden blijft tot 1 juli 2019 aan het roer staan van StartupDelta2020. In de afgelopen anderhalf jaar heeft hij samen met het bedrijfsleven, overheden en kennisinstellingen veel gedaan om het ondernemen voor starters makkelijker te maken. Een goed Startup klimaat is dan ook belangrijk voor de Nederlandse werkgelegenheid, productiviteit en onze concurrentiepositie. De minister van Economische zaken, Henk Kamp, initiatiefnemer van Startup Delta is akkoord gegaan, met deze verlenging.

Quote Constantijn:

Ik zie er naar uit om ons werk voort te zetten en om van Nederland een echt startupland te maken. In Nederland hebben we in potentie alle elementen hiervoor, ingebed in Europa en het mondiale innovatie systeem. We zouden nummer een in Europa moeten zijn. We moeten ons nu vooral richten op aantrekken van buitenlands kapitaal, het over de grenzen brengen van Nederlandse startups en het stimuleren van doorbraak technologieën zoals

Startup Fest

Startup Delta

Noot voor redactie, niet voor publicatie:

Voor meer informatie ...

Met vriendelijke groet,

10.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken
Directie Communicatie
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T: 06 10.2.e
E: 10.2.e @minez.nl
www.rijksoverheid.nl/ez

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

TER ONDERTEKENING

Aan de Staatssecretaris
CC de Minister

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Auteur

5.1.2.e

T 070 5.1.2.e

5.1.2.e

@minez.nl

Datum

1 december 2017

Kenmerk

DGBI-O / 17193594

Bhm: 17193734

Kopie aan

5.1.2.e

nota

Herbenoeming en ministeriële verantwoordelijkheid
Constantijn van Oranje-Nassau als special envoy

Parafenroute

Bijlage(n)

1

5.1.2.e

Aanleiding

In 2016 heeft de toenmalige minister van EZ in een brief aan de minister-president aangegeven dat hij bereid is de ministeriële verantwoordelijkheid voor Constantijn van Oranje-Nassau als special envoy StartupDelta te dragen. Met AZ is afgesproken dat in verband met zijn herbenoeming de verantwoordelijke bewindspersoon de afspraken opnieuw in een brief aan de MP vastlegt.

Advies

U kunt bijgevoegde brief aan de minister-president ondertekenen.

Kernpunten

- Bijgevoegde brief regelt de ministeriële verantwoordelijkheid van EZK voor Constantijn van Oranje-Nassau als special envoy StartupDelta voor de periode 1 januari 2018 – 30 juni 2019.
- De brief is een geactualiseerde versie van de brief van 24 mei 2016, waarin deze verantwoordelijkheid voor de eerste termijn is vastgelegd. Deze termijn loopt eind 2017 af.
- De procedure en de inhoud van de brief zijn afgestemd met ambtelijk AZ.

Toelichting

Procedure voor ministeriële verantwoordelijkheid

- Op voordracht van de toenmalige minister van EZ is Constantijn van Oranje-Nassau vanuit de Stichting DutchStarthub aangesteld als special envoy StartupDelta voor de periode 1 juli 2016 – 31 december 2017. StartupDelta is een publiek-privaat samenwerkingsverband, dat op initiatief van EZ in 2015 is gestart. De rol van de special envoy sluit aan op de ambitie van het kabinet om voorwaarden voor het ontstaan, groei en doorgroei van startups te scheppen en Nederland internationaal op de kaart te zetten.
- I.v.m. de benoeming en de staatsrechtelijke positie van Constantijn van Oranje (lid Koninklijk Huis) zijn destijds, conform de geldende procedures,

Ontvangen BBR

20 DEC. 2017

Besluit tot herbenoeming en procedure

- ## Inhoud van de brief

- Pagina 2 van 2

TER ONDERTEKENING

Aan de Staatssecretaris

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Auteur

5.1.2.e

T 070 5.1.2.e

5.1.2.e

@minez.nl

Datum

14 december 2017

Kenmerk

DGBI-O / 17203258

BHM: 17204967

Kopie aan

5.1.2.e

nota

Verlengen periode special envoy Startupdelta

Parafenroute

5.1.2.e

Bijlage(n): 1.

- Brief aan TK

5.1.2.e

Mede namens / met akkoord van de Minister van OCW & Minister van Buitenlandse Zaken

Aanleiding

Op 1 januari 2018 start de tweede periode van anderhalf jaar van Constantijn van Oranje - Nassau als special envoy StartupDelta.

Advies

U kunt de brief aan de Tweede Kamer ondertekenen.

Kernpunten

- In september 2017 heeft Constantijn van Oranje - Nassau positief gereageerd op het verzoek van de toenmalige minister van Economische Zaken om nog anderhalf jaar special envoy StartupDelta te zijn.
- Met deze brief informeert u de Tweede Kamer hierover, mede namens de minister van OCW en minister van BZ. Informeel is rond het evenement StartupFest (september) al publiek gemaakt dat hij na 2017 doorgaat.
- Tevens kondigt u in de brief aan dat de Tweede Kamer komend voorjaar wordt geïnformeerd over de opbrengsten van StartupDelta in de periode medio 2016- eind 2017 en over de uitwerking van de actie-agenda van StartupDelta voor de periode 2018 - medio 2019.

Toelichting

In de brief van 24 mei 2016 is de Tweede Kamer geïnformeerd over het programma StartupDelta 2020 en de benoeming van Constantijn van Oranje-Nassau als special envoy StartupDelta voor de eerste periode van anderhalf jaar (met mogelijkheid voor verlenging met eenzelfde periode). Met bijgaande brief informeert u de Tweede Kamer over de herbenoeming.

In het gesprek met de special envoy over de verlenging heeft hij positief gereageerd en daarbij een aantal randvoorwaarden genoemd. M.n. wil hij kunnen beschikken over de middelen om een stabiel en hoogwaardig team te formeren, grotendeels bestaand uit mensen van buiten de overheid. Dit heeft geresulteerd in een hogere begroting dan vorige periode. De departementen zijn bereid dat te accommoderen.

Ontvangen BBR

19-12

U stuurt de brief mede namens de minister van OCW en BZ. De ministeries van EZK en OCW dragen na onderhandeling bij aan de begroting van StartupDelta in een verhouding 2/3-1/3. De subsidie van EZK en OCW bedraagt maximaal 50% op een begroting van ca. € 2,5 mln. voor anderhalf jaar. BZ stelt budget via RVO beschikbaar voor ondersteuning van het internationaliseren van startups. Daarnaast stellen EZK, OCW en mogelijk ook BZ bij hen werkzame ambtenaren ter beschikking, ter ondersteuning van de special envoy.

De brief aan de Tweede Kamer is ambtelijk afgestemd met de departementen OCW en BZ. Vanwege de korte doorlooptijd wordt de brief parallel aan de andere betrokken bewindspersonen voorgelegd. We zullen u informeren zodra de andere bewindspersonen hun akkoord hebben gegeven.

U heeft separaat ter ondertekening een brief van u aan de minister-president ontvangen, waarin de ministeriële verantwoordelijkheid voor Constantijn als special envoy StartupDelta voor de periode 1 januari 2018 – 30 juni 2019 is geregeld.

Ministerie van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Bezoekadres
Bezu denhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000
T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

5.1.2.e

T 070 5.1.2.e

5.1.2.e@minez.nl

Ons kenmerk
DGBI-O / 17144963

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De heer drs. M. Rutte
Minister-President
Minister van Algemene Zaken
Binnenhof 19
2513 AA DEN HAAG

Datum

Betreft Herbenoeming Prins Constantijn van Oranje-Nassau als
special envoy StartupDelta

Geachte heer Rutte,

Op 31 december a.s. loopt de huidige benoemingstermijn van Constantijn van Oranje-Nassau als special envoy StartupDelta af. In de afspraken uit 2016 (brief van 24 mei 2016) is vastgelegd dat verlenging van de benoemingstermijn mogelijk is met nog een periode van anderhalf jaar. In verband met een soepele overgang naar een nieuwe periode van StartupDelta heeft de toenmalige minister van Economische Zaken op 13 september jl. Constantijn van Oranje-Nassau gevraagd of hij bereid is om ook voor de periode van 1 januari 2018 tot en met 30 juni 2019 als special envoy het aanspreekpunt, de ambassadeur en de aanjager te willen zijn voor versterking van het ecosysteem voor startups en scale-ups. Constantijn van Oranje-Nassau heeft daarop positief gereageerd. Vervolgens zijn er met hem gesprekken gevoerd over de randvoorwaarden.

Deze brief legt een aantal formaliteiten vast met betrekking tot de voortzetting van de ministeriële verantwoordelijkheid voor Constantijn van Oranje-Nassau als special envoy en bouwt voort op eerder gemaakte afspraken.

Aard van de werkzaamheden

De werkzaamheden van de special envoy StartupDelta zijn gericht op het nationaal en internationaal verbinden, inspireren en aanzetten tot veranderingen die het Nederlandse startup en scale-up ecosysteem versterken. Deze rol sluit aan op de ambities zoals geformuleerd in bovengenoemde brief StartupDelta 2020 van 24 mei 2016.

Het takenpakket omvat:

- Kansen en knelpunten signaleren en onder de aandacht brengen van relevante publieke en private partijen in het ecosysteem;
- Kansen die Nederland biedt als startupland in het buitenland actief onder de aandacht brengen;
- Goede voorbeelden en ervaringen uit het buitenland onder de aandacht brengen van Nederlandse partijen;
- Versterking van het internationale netwerk en ondersteuning van internationalisering van Nederlandse startups en scale-ups via deelname aan evenementen, beurzen en missies.

De wijze waarop de special envoy deze taken zal vervullen, zoals via gesprekken, bijeenkomsten met startups, investeerders en kennisinstellingen, hangt van hemzelf af. Het uitgangspunt is dat de special envoy zich terughoudend zal opstellen op politiek-beleidsmatige onderwerpen. Daarover is afgesproken dat de betreffende departementen contactpersonen beschikbaar stellen en dat het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat daar altijd bij betrokken wordt. Tevens zal hij leiding geven aan het StartupDelta-programma en het daarbij behorende team samenstellen en aansturen.

Invulling van deze semipublieke functie

Zoals ook voor de eerste periode van Constantijn van Oranje-Nassau als special envoy is afgesproken, zijn de positie, werkzaamheden en bezoldiging van de special envoy vastgelegd in afzonderlijke overeenkomsten.

De samenwerking tussen de partners in het ecosysteem is juridisch vastgelegd in overeenkomsten met de Stichting DutchStartHub (hierna: de Stichting). Het bestuur van de Stichting heeft goedkeuringsrecht ten aanzien van de door de special envoy op te stellen agenda en budget. Het is de bedoeling dat de Stichting over voldoende middelen beschikt om het programma uit te voeren. De Stichting

ontvangt subsidie voor haar activiteiten, waarbij als voorwaarde geldt dat ook private bijdragen worden ingebracht. Indien dit laatste in de praktijk onvoldoende mogelijk blijkt, staat mijn ministerie garant voor de goede uitvoering van de rol van de special envoy.

Daarnaast heeft de Staat der Nederlanden op 1 juli 2016 een samenwerkingsovereenkomst met de Stichting gesloten voor de periode 1 juli 2016 tot en met 31 december 2020. Hierin zijn afspraken vastgelegd met betrekking tot het samenstellen van het team dat de special envoy zal ondersteunen. Deze overeenkomst blijft onverminderd van kracht. Een vertegenwoordiger van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat blijft bestuurslid van de Stichting voor de duur van de benoemingsperiode van de special envoy. Om de ministeriële verantwoordelijkheid verder in te vullen zal ik periodiek gesprekken voeren met de special envoy over activiteiten en voortgang.

Tot slot heeft de Stichting in een overeenkomst met de special envoy afspraken gemaakt over de opdracht inclusief de bezoldiging. Deze overeenkomst zal worden geactualiseerd.

Het is de bedoeling dat departementen gezamenlijk een bijdrage van maximaal 50% leveren van de kosten van StartupDelta. De penvoerder van de Stichting heeft hiertoe een subsidieaanvraag bij mijn ministerie ingediend. Deze aanvraag wordt beoordeeld op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Bekostiging en ondersteuning

Constantijn van Oranje-Nassau zal vanuit de Stichting een vastgestelde uurvergoeding krijgen voor zijn ingezette uren, binnen de kaders van de Wet Normering Topinkomens. Het tijdsbeslag bedraagt maximaal 1440 uur per jaar. Kosten die de special envoy maakt in het kader van zijn functie, worden zoveel mogelijk op factuurbasis vergoed vanuit het budget dat de Stichting hiervoor ter beschikking heeft gesteld. Het gaat dan om bijvoorbeeld reis- en verblijfkosten en kosten voor het ontvangen van gasten (zoals lunches en diners). Voor reis- en verblijfkosten gelden de normen zoals opgenomen in het Reisbesluit binnenland en het Reisbesluit buitenland.

Een professioneel team zal zorgdragen voor de ondersteuning van Constantijn van Oranje-Nassau in deze functie. Hij zal in overleg met de Stichting en mij het team samenstellen. Ambtenaren van de departementen kunnen werkzaamheden verrichten in dit team. Naast capaciteit vanuit de departementen is tijdelijke externe inhuur van ondernemers, experts en andere mensen uit het ecosysteem

mogelijk. Kosten voor inhuur van capaciteit worden vergoed vanuit het budget dat de Stichting ter beschikking wordt gesteld.

Communicatie

Communicatie vanuit zijn rol als special envoy StartupDelta wordt vooraf afgestemd met de Rijksvoorlichtingsdienst.

Conclusie

Gezien het bovenstaande wordt adequaat invulling gegeven aan de ministeriële verantwoordelijkheid ten aanzien van de vervulling van functies door leden van het Koninklijk Huis. Ik ben dan ook bereid de ministeriële verantwoordelijkheid te dragen voor Constantijn van Oranje-Nassau als special envoy StartupDelta voor de periode 1 januari 2018 tot 30 juni 2019.

Hoogachtend,

mr. drs. M.C.G. Keijzer
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

TER INFORMATIE

Aan de Staatssecretaris

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

5.1.2.e

T 070 5.1.2.e

5.1.2.e

@minez.nl

Datum

12 oktober 2018

Kenmerk

DGBI / 18249905

BHM: 18256163

nota

Kamerbrief over beleid startups en scale-ups en
besluitvormingsproces

Kopie aan

5.1.2.e

Parafenroute

5.1.2.e

Bijlage(n): 1.

-Conceptbrief aan TK

Aanleiding

Op 19 april jl. heeft u de "Verantwoording StartupDelta 2.0 en de doorkijk van StartupDelta 3.0" naar de Tweede Kamer gestuurd. In de brief (geagendeerd voor het AO Ondernemen en Financiering op 10 oktober jl.) heeft u toegezegd de Kamer te informeren over concrete maatregelen die de departementen nemen voor startups en snelle groei-bedrijven (hierna: scale-ups). Bijgevoegd de conceptbrief die wij hierover met OCW en BZ hebben opgesteld. AZ heeft voorgesteld de brief via onderaad/MR te laten lopen.

Advies

U kunt kennisnemen van deze nota en conceptbrief en desgewenst richting meegeven t.b.v. de verdere uitwerking. In de tweede helft van november leggen wij een nieuwe versie aan u voor die we, na uw akkoord, in procedure brengen via de CFEZIL.

Kernpunten

- Met OCW en BZ is een conceptbrief opgesteld, waarin naast ambities ook maatregelen zijn benoemd.
- AZ heeft voorgesteld om, vanwege de raakvlakken met andere departementen (bv. in de rol van launching customer of aanjager van innovaties in de zorg, landbouw en veiligheid) te kiezen voor brede interdepartementale afstemming en besluitvorming in de MR. Bredere afstemming met andere departementen via MR behandeling biedt gelegenheid om alle departementen achter de ambities in de startupbrief te krijgen. Daarnaast hebben we met de departementen afgestemd welke van hun maatregelen in de brief kunnen worden meegenomen. Gelet op de inhoudelijke betrokkenheid van andere departementen en rekening houdend met de Catshuissessie over de betekenis van startups bij technologische uitdagingen (in het voorjaar 2019) lijkt het ons verstandig om de route langs de MR te volgen.

Ontvangen BBR

18/10/18
Akkoord met
procesvoorsel.
voor mij is
een vd
hamvragen:
hoe krijgen
we stat-ups
naar
scale-ups.
Zweden is
succesvol.
Wat kunnen
wij kopiëren?
Wat hebbe
ze nodig?
Is speciaal
envoij blij met
concept-
brief?

Pagina 1 van 3

- In de bijgevoegde concept-brief staat verwoord:
 - Welke ambitie u heeft voor Nederland: koploper in Europa, top 5 wereldwijd.
 - Waar Nederland nu staat in de Genome ranglijst voor startupecosystemen: 19^e positie. Nederland heeft een goede uitgangspositie, maar op de gebieden 'talent', 'financiering' en 'internationalisering van scale-ups' scoort Nederland minder goed vergeleken met de koplopers.
 - Hoe we met de huidige en een aantal nieuwe maatregelen, werken aan een sterker startupecosysteem.

Toelichting

Eind februari heeft Constantijn van Oranje de verantwoording van StartupDelta 2.0 en doorkijk naar StartupDelta 3.0 (tot medio 2019) aangeboden. Hij roept het Rijk op om maatregelen te nemen, die het ecosysteem voor startups en scale-ups versterken. Deze maatregelen zijn aanvullend op acties met publieke en private partijen vanuit StartupDelta (de doorkijk 3.0) en acties in de regio's.

De maatregelen zijn onderverdeeld in zes gebieden, die belangrijk zijn voor startups en scale-ups. Hieronder volgt een korte opsomming van een aantal nieuwe maatregelen:

1. Toegang tot talent (personeel)

- de regeling aandelenopties als loon zal samen met het ministerie van Financiën worden herzien.
 - Er is nog geen akkoord met Financiën over de exacte planning, maar we streven naar een reactie naar de Kamer in de eerste helft van 2019.
- €60 mln. beschikbaar voor bèta en technische opleidingen (waaronder ICT) universiteiten, middels het sectorplan Bèta en Techniek van OCW.

→ numerus fixus

2. Toegang tot financiering

- N.a.v. vragen van de leden Van den Hul en Nijboer (beiden PvdA) aan de ministers van OCW en van EZK, neemt EZK de lead in het organiseren van een ronde tafel over financiering van vrouwelijke startups.
 - Vraag is of u deze ronde tafel zou willen voorzitten.

*Dja, maar wel
schen met
hooggeplaatste
man SB/OG.*

3. Toegang tot kennis en technologie

- Masterclasses voor verdere professionalisering van Knowledge Transfer Offices (KTO's) universiteiten, georganiseerd door de VSNU.

4. Toegang tot netwerken

- Met de StartupFinder geeft StartupDelta een overzicht van startups, scale-ups, investeerders en andere partijen in het ecosysteem, zodat partijen in het ecoysteem elkaar makkelijker kunnen vinden. StartupDelta heeft de StartupFinder met subsidie van EZK opgezet.
- Met het Scale-up Lab vergroten we de kennis over hoe het ecosysteem voor startups en scale-ups werkt. Dit inzicht helpt om startups en scale-ups beter te ondersteunen.

5. Toegang tot internationale netwerken en markten

- Aankondiging van de Global Entrepreneurship Summit (GES), mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS). Nederland zal op 4-6 juni 2019 gastland zijn voor de Summit. De organisatie is in handen van BZ en EZK neemt deel aan de taskforce, die verantwoordelijk is voor het inhoudelijke programma. Deze brief is het eerste communicatiemoment over de GES naar de Kamer.
- BZ ontwikkelt samen met EZK en StartupDelta een aantal kleinschalige missies naar buitenlandse steden, voor Nederlandse scale-ups, die klaar zijn voor internationale opschaling. De ondernemers worden al in Nederland voorbereid en krijgen lokale coaches, om via warme doorverwijzingen in contact kunnen worden gebracht met potentiële klanten of samenwerkingspartners.

6. Toegang tot de overheid

- Nieuw programma van EZK is een soort 'wasstraat' (naam staat nog niet vast, mogelijk 'Fast Lane for High Growth'), waarbij innovatieve MKB's en startups, die de potentie en ambitie hebben om internationaal te gaan exporteren, op een efficiënte manier naar alle beschikbare overheidsinstrumenten worden begeleid.

Tot slot, kondigt u in de brief aan dat medio 2019 de vierde en laatste tranche start van het programma StartupDelta2020 (SUD 4.0). Wij zijn met StartupDelta in gesprek over de nieuwe opzet van het startupbeleid in deze periode en daarna. Aanleiding is de beëindiging van de aanstelling van Constantijn van Oranje als special envoy per 1 juli 2019. Daarnaast geeft StartupDelta het signaal dat de focus moet worden verlegd naar het excelleren op sleuteltechnologieën en de rol die innovatieve ondernemers als startups en scale-ups daarbij spelen. De MP is akkoord met deze thematiek als onderwerp voor de Catshuissessie in het voorjaar van 2019.

TER ADVISERING

Aan de Staatssecretaris

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

5.1.2.e

T 088 5.1.2.e

5.1.2.e @rvo.nl

Datum

23 november 2018

Kenmerk

DGBI / 18297299

nota

Kamerbrief startup en scale-up beleid

Kopie aan

MTO

5.1.2.e

Parafenroute

5.1.2.e

Bijlage(n)

2

Mede namens/met akkoord van Minister OCW, Minister BHOS

Aanleiding

Op 18 oktober jl. bent u akkoord gegaan met het procesvoorstel om de kamerbrief over startups en scale-up beleid, via de onderraad/MR te laten lopen. U ontvangt hierbij een nieuwe versie van de brief, die na uw akkoord naar de CFEZIL (ambtelijk voorportaal) zal worden gestuurd.

Advies

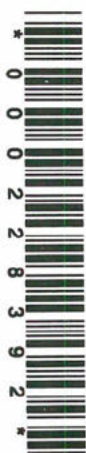
Kennis te nemen van de nieuwe versie van de brief en akkoord te gaan met het in procedure brengen van de brief.

Kernpunten

- Bij de vorige versie van de brief had u twee vragen, namelijk of de 'special envoy' tevreden is met de brief en wat we kunnen leren van Zweden als het om de doorgroei van startups naar scale-ups gaat.
- 'Special envoy' Constantijn van Oranje is tevreden met de manier waarop hij in het proces is betrokken en over het terugkomen van zijn aanbevelingen in de brief.
- In de brief is een extra alinea besteed aan de lessen uit de 'Startup Summit Sweden - the Netherlands' die u op 23 mei jl. hebt georganiseerd. Betrokkenheid van succesvolle ondernemers in het ecosysteem is belangrijk voor doorgroei. Daarnaast is het hebben van een internationale ambitie van startups een belangrijke voorwaarde voor groei. Het hebben van een ambitie geeft geen garantie, maar zonder internationale ambitie komt groei zelden voor.
- De brief kondigt aan om in het voorjaar van 2019 terug te komen op de toekomst van StartupDelta. Wij zijn hierover overleg gestart met StartupDelta en zullen dit nader met u bespreken.

Ontvangen BBR

opmerkingen
stas per mail
doorgegeven
JF 27/11

- U verstuurt de brief mede namens de minister van OCW en de minister van BHOS. De brief bevat een integrale, rijksbrede aanpak voor startups en scale-ups met maatregelen van verschillende departementen. Naast EZK, OCW en BZ zijn dit LNV, BZK, FIN, JenV, SZW, VWS en Defensie. Met deze rijksbrede aanpak komt u uw toezegging na aan de heer Wörsdörfer (VVD) tijdens de begrotingsbehandeling van 6 november jl.
- Op 4 december zal de brief worden besproken in de CFEZIL, op 18 december in de RFEZIL (onderraad) en op 21 december 2018 in de MR. De brief zal voor Kerst naar de kamer worden verzonden, zoals toegezegd in het AO Ondernemen en Financiering, op 10 oktober jl.

TER ADVISERING

Aan de Staatssecretaris

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

5.1.2.e

T 06-5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @minez.nl

Datum

14 december 2018

Kenmerk

DGBI / 18318933

BHM 18319206

Kopie aan

MTO

5.1.2.e

Bijlage(n)

-

nota

Toekomst StartupDelta

Parafenroute

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Aanleiding

Medio 2016 heeft het vorige kabinet een beleidsbrief geschreven met de aanpak StartupDelta2020. Daarin wordt voortzetting van StartupDelta aangekondigd met drie programma's van elk anderhalf jaar (tot eind 2020).

Het huidige programma (SUD 3.0) met Constantijn van Oranje als special envoy, loopt tot juli 2019. Komend voorjaar moet een besluit worden genomen over de voortzetting StartupDelta en de eventuele rol van de special envoy. In de startupbrief aan de Tweede Kamer (voor kerst uit) is aangegeven dat de Kamer hierover in het voorjaar van 2019 wordt geïnformeerd.

Advies

Akkoord te gaan met de contouren van een nieuwe invulling van StartupDelta voor de periode vanaf juli 2019.

Kernpunten

- StartupDelta werkt sinds 2015 aan het versterken van Nederland als broedplaats en vestigingsplaats voor startups en scale-ups.
- Het vorige Kabinet heeft in 2016 gekozen voor een meerjarige aanpak t/m 2020, met de afspraak dat elke anderhalf jaar de inhoud en aanpak wordt herijkt. Met StartupDelta loopt op dit moment het gesprek over de invulling van die laatste periode van medio 2019 – eind 2020.
- De snelle technologische ontwikkelingen, nieuwe maatschappelijke uitdagingen, wijziging van de politieke context en de ervaringen van StartupDelta vragen om reflectie van de aanpak.
- Op basis van de eerste gesprekken zien we de volgende contouren van een nieuwe aanpak: het startupbeleid wordt meer gekoppeld aan het brede technologie- en innovatiebeleid, een deel van de taken van StartupDelta wordt belegd bij bestaande organisaties en StartupDelta (inclusief een envoy) gaat met een andere agenda en in een andere vorm door als externe aanjager en verbinder.

Ontvangen BBR

Toelichting

Kenmerk
DGBI / 18318933

Stand van zaken

Met Startupdelta zijn gesprekken gevoerd over hun ervaringen en resultaten. Hier is ingegaan op de volgende onderwerpen:

- De veranderende wereld om ons heen (bv. inzet andere landen op sleuteltechnologieën, technologische revolutie, politieke klimaat).
- De ervaringen met de inzet van partijen in het ecosysteem (zoals departementen en hubs).
- De ervaringen met de organisatorische opzet (publiek-private samenwerking en financiering, rol van de Stichting, relatie overheid).
- De eventuele rol van een nieuwe envoy en de positie van Constantijn. Verwachting is dat Constantijn van Oranje voor de volgende periode een nieuwe rol als aanjager wil overwegen, mits er een nieuwe bredere aanpak komt.
- Na gesprekken met AZ (ambtelijk en politiek) is besloten om startups en scale-ups in de context van technologische veranderingen op de agenda te zetten van een Catshuissessie, op 4 februari 2019 met bewindspersonen en stakeholders. Voorbereiding ligt bij EZK, AZ en StartupDelta.
- De gesprekken van EZK met StartupDelta over opzet en vervolg worden in januari voortgezet. We werken aan een plan van aanpak om te komen tot een nieuwe invulling van StartupDelta op hoofdlijnen, waarmee we in het voorjaar 2019 naar buiten willen. Onderdeel daarvan is het ophalen van ervaringen en ideeën bij departementen, regionale hubs, andere stakeholders en een verkenning van internationale ontwikkelingen.

Contouren

T.a.v. een vervolg aanpak is onze lijn:

- De focus op starters en doorgroeiërs kan worden behouden, maar zou meer gekoppeld moeten worden aan het brede technologiebeleid. Naast een sterk ecosysteem voor startups en scale-ups, is inzet op sleuteltechnologieën nodig om qua innovatie en concurrentievermogen tot de top van de wereld te behoren. Dit betekent dat het startupbeleid meer gekoppeld moet worden aan het missie gedreven innovatiebeleid van de Topsectoren.
- De nieuwe aanpak kan gepositioneerd worden als de laatste tranche van StartupDelta2020 of als een nieuwe start (eventueel onder een ander label, met aandacht voor scale-ups en technologiebeleid).
- De huidige publiek-private opzet is ingewikkeld en beperkt de slagkracht. Een alternatief is dat de nieuwe organisatie geen aparte stichting meer is, maar wordt opgehangen binnen de overheid. Zodanig dat er voldoende ruimte blijft om met private partijen samen te werken en de uitstraling van een niet-overheidsorganisatie behouden blijft. Gedacht wordt aan de RVO (NFIA of andere onderdelen).
- De rol van externe aanjager blijft belangrijk. Zowel Neelie Kroes als Constantijn van Oranje hebben dat laten zien. Wel moet worden bekeken hoe die rol er uit komt te zien en wie daarvoor een geschikte kandidaat is.

Vervolg

- De komende maanden zullen we samen met StartupDelta, de departementen en andere stakeholders het gesprek voeren over de toekomst van StartupDelta. O.a. de discussie in de Catshuissessie zal meer duidelijkheid geven over de ambitie van het kabinet en gevolgen hiervan voor de vervolg-aanpak van StartupDelta.

TER ADVISERING

Aan de Staatssecretaris

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

5.1.2.e
T 06 5.1.2.e

Datum

30 januari 2019

Kenmerk

DGBI / 19015362

Bhm: 19027351

Kopie aan

MTO
MTI&K

nota

Vorbereiding Catshuissessie over startups en scale-ups
op 4 februari 2019

5.1.2.e

Parafenroute

5.1.2.e

Bijlage(n)

1. Agenda en deelnemers
2. CV's externe aanwezigen
3. Spreekpunten
4. Notitie StartupDelta
5. Startup brief van 21-12-2018
6. FD artikel 'Deens-Nederlnadse coalitie gaat politici en techbedrijven opvoeden'

Aanleiding

Op maandag 4 februari heeft u van 18.00 uur tot 21.00 uur een Catshuissessie over startups en scale-ups (incl. diner), op de Adriaan Goekooplaan 10, te Den Haag. De Catshuissessie is voorbereid door EZK, AZ en StartupDelta (SUD). In de aanloop naar de Catshuissessie heeft u contact gehad met Constantijn, hetgeen o.a. heeft geleid tot aanwezigheid van OCW en Financiën, op DG-niveau.

5.1.2.e) zal ter ondersteuning aanwezig zijn.

Advies

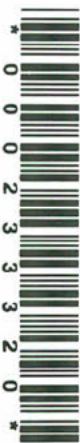
U kunt kennis nemen van de nota met daarbij de agenda met deelnemerslijst (bijlage 1 en 2), uw spreekpunten na de opening door de MP (bijlage 3), de inspiratienotitie van SUD (bijlage 4), onze eigen startupbrief (bijlage 5) en een FD artikel over een initiatief van de Deense tech-ambassadeur voor een forum voor bestuurders en techbedrijven (bijlage 6).

Kernpunten

- Doel van de Catshuissessie is om politiek commitment te krijgen voor een vervolgaanpak StartupDelta (SUD) met een steviger ambitieniveau.
- Ervaren ondernemers en Constantijn van Oranje zullen duidelijk maken dat technologie de maatschappij grondig verandert en dat we moeten investeren om economisch en technologisch mee te kunnen blijven doen. Een beeld van de inzet van Constantijn van Oranje heeft u gekregen in het telefoongesprek met hem op 24 januari jl.
- Lijn is dat zonder extra inspanningen we onze ambitie om wereldwijd tot de top 5 van startupecosystemen te behoren niet bereiken (zoals in de startupbrief genoemd; nu staan we volgens Genome ranking 19^e) en onze concurrentiepositie in gevaar komt.
- Het gaat niet alleen om onze economische welvaart, maar ook om het behoud van onze normen en waarden (t.a.v. privacy, vrijheid van meningsuiting) en de invloed die technologie hierop heeft. M.a.w. om niet in alle opzichten te worden

Ontvangen BBR

staar geven
T 1/2

gedomineerd door grote buitenlandse spelers is het belangrijk zelf een krachtige speler te zijn op technologisch gebied. De uitkomsten van de Catshuissessie zullen worden meegenomen in de voorbereiding van de kabinetsbrief over de toekomst van StartupDelta, die dit voorjaar aan de Tweede Kamer wordt gestuurd.

- Voor de nodige opvolging wordt een overleg op DG-niveau ingepland, dat zo spoedig mogelijk na de Catshuissessie zal plaatsvinden. Daarin zal naast de departementale inzet op een vervolg van StartupDelta na medio 2019 ook gesproken worden over de versnelling in de uitvoering van maatregelen uit de startupbrief; bijvoorbeeld over aandelenopties met Financiën, regeling kenniswerkers met J&V en SZW, startup-liaisons op ambassades en consulaten met BZ en kennisbenutting en ondernemerschapsonderwijs met OCW.
- Als de ambitie van het Kabinet omhoog gaat, zal ook binnen EZK zelf moeten worden geïnventariseerd waar extra inzet nodig is, bijvoorbeeld rond financiering van startups/scale-ups en sleuteltechnologieën (o.a. rol Invest-NL) en de samenwerking tussen ondernemerschapsbeleid, innovatie en technologiebeleid binnen de verschillende sectoren.
- Naast de Nederlandse aanpak is ook een Europese aanpak nodig, onder andere om tegenwicht te bieden aan landen als de Verenigde Staten en China. Nederland kan voor sleuteltechnologieën en mogelijkheden voor opschalen van startups en scale-ups het toekomstige kaderprogramma voor onderzoek en innovatie Horizon Europe 2020-2027 benutten (onderhandelingen hierover lopen).
- De Deense 'Tech ambassadeur' Casper Klynghe heeft op 22 januari jl. o.a. gesproken met directeurs van BZ en met plv. DG B&I van EZK (Michiel Sweers). Hij heeft steun gevraagd voor zijn plan om bestuurders en technologiebedrijven beter en permanent met elkaar in gesprek te brengen, door middel van een digitaal forum (zie bijlage 6). EZK zal deze mogelijkheid nader onderzoeken. Constantijn van Oranje is hier voorstander van, omdat het politici kan helpen om de kansen en risico's van de technologische ontwikkelingen beter in te schatten.

Toelichting

1. Programma en deelnemers (zie bijlage 1 en 2)

Het programma is als volgt:

18:00-18:30	Inloop
18:30-18:40	Welkomstwoord MP
18:40-19:20	Sense of urgency startups en scale-ups. <u>U bent de eerste spreker</u> , daarna Constantijn van Oranje, gevolgd door Kees Koolen.
19:20-20:30	Tech-ecosysteem: hoe worden wij nr.1 in Europa?
20:30-21:00	Concluderende opmerkingen met afsluiting door MP. <u>Hier kunt u voorstellen</u> om snel na deze Catshuissessie een bijeenkomst op DG-niveau te plannen voor opvolging.

- Uw spreekpunten zijn bijgevoegd in bijlage 3.

Er zijn zeven bewindspersonen aanwezig (inclusief MP en uzelf), negen externe gasten (inclusief Constantijn van Oranje), die een breed beeld hebben van wat er

internationaal op het gebied van technologie, startups en scale-ups speelt, en vier personen ambtelijke ondersteuning (waaronder Directeur Hoger Onderwijs van OCW en DG Fiscale Zaken van Financiën). De CV's van de externe aanwezigen staan in bijlage 2.

Kenmerk
DGBI / 19015362

2. Notitie SUD "Startups en scale-ups zijn de nieuwe innovatieleiders; de hoogste tijd om gas te geven" (zie bijlage 4)

Bij de uitnodiging van AZ is een notitie van StartupDelta meegestuurd, bedoeld als inspiratie voor de discussie. Kern hiervan:

- Sleuteltechnologieën zoals kunstmatige intelligentie (AI), fotonica, nano-, quantum- en biotechnologie zullen onze samenleving radicaal veranderen.
- Kennis van deze technologieën en het te gelde maken van deze kennis zorgt ervoor dat we een sterke concurrentiepositie behouden en zelf aan het roer staan als het gaat om ethische vraagstukken, die technologie met zich meebrengt.
- Er wordt in Nederland hoogwaardige kennis ontwikkeld en er ontstaan hier relatief veel startups, maar de doorgroei van startups naar scale-ups blijft achter in vergelijking met andere innovatieve koplopers.
- StartupDelta stelt dat dit komt doordat er te weinig wordt geïnvesteerd in startups en haalt een aantal rapporten aan (Atomico, KPMG), waaruit dit zou blijken.
- Ondanks dat in Nederland durfkapitaal fondsen in 2018 het meeste kapitaal per capita hebben opgehaald binnen Europa, wordt er te weinig geïnvesteerd in Nederlandse startups. Daarbij blijven met name de investeringen in sleuteltechnologieën achter.
- Waar andere innovatieve koplopers keuzes maken om uit te blinken in één sleuteltechnologie (zoals AI programma's van China, Duitsland en Frankrijk, het energietransitieprogramma van Duitsland, het fintech-programma van Zwitserland) loopt Nederland wat investeringen in sleuteltechnologieën betreft achter.
- SUD waarschuwt dat we ons niet in slaap moeten laten sussen door onze nu nog gunstige uitgangspositie en pleit voor een kabinetsbrede verantwoordelijkheid en samenhangende aanpak om snelle groei van technologiebedrijven in Nederland mogelijk te maken.

Korte reactie:

- In de notitie van StartupDelta wordt de urgentie om fors in te zetten op technologiebeleid in combinatie met ondernemerschap en innovatie duidelijk gemaakt. Gaat daarbij niet alleen om economische betekenis daarvan, maar ook om de bijdrage aan maatschappelijke vraagstukken.
- Recent zijn er meer signalen waarin Nederland e/o de EU worden opgeroepen om meer te investeren in bijvoorbeeld kunstmatige intelligentie en digitalisering (recent de voorzitter van de Europese Investeringsbank, die waarschuwt dat de EU flink moet investeren in kunstmatige intelligentie en digitalisering om niet verder achterop te raken bij China en de VS).
- De hoofdlijnen van de notitie worden gedeeld. Urgentie wordt gevoeld. We moeten stevig inzetten op een vervolgprogramma voor startups en scale-ups

en investeren in sleuteltechnologieën als we onze eigen ambitie in de startupbrief (koploperpositie wereldwijd) serieus nemen.

Kenmerk
DGBI / 19015362

3. Discussie en passieve inbreng

De inbreng van de externe deskundigen zal naar verwachting op verschillende specifieke punten (zoals rond internationalisering, talent, technologieontwikkeling) een nadere inkleuring zijn van de notitie van StartupDelta. Wellicht dat daarbij ook risico's rond technologie uit China worden genoemd (5G/Huawei).

- De vraag is hoe de departementen zich zullen opstellen. Uit ambtelijke gesprekken komt het beeld naar voren dat een aantal departementen (zoals OCW en SZW) kritisch staan t.o.v. een stevige(re) ambitie op dit gebied en een stevige rol voor StartupDelta.
- Omdat het onderwerp breed is en zich uitstrekt over vele beleidsvelden is een interdepartementaal draagvlak nodig, d.w.z. breder dan EZK. In de discussie is het belangrijk scherp te krijgen wat een nieuw programma bijdraagt aan de doelstellingen en ambities van de departementen en hoe StartupDelta daarbij kan meedenken of ondersteunen. Te denken valt aan oplossingen voor de zorg (VWS), vraagstukken rond water en mobiliteit (I&W), cybersecurity (J&V), beschikbaarheid kenniswerkers/talent op de arbeidsmarkt (J&V, SZW, OCW), internationale handel (BZ/BHOS), toepassing wetenschappelijk onderzoek/valorisatie (OCW) en fiscale maatregelen (Financiën).
- Een aantal departementen heeft vragen over de noodzaak van een apart startupbeleid en vraagt zich af wat de toegevoegde waarde is t.o.v. het incorporeren van de maatregelen binnen het "reguliere" beleid. Het antwoord daarop is dat startups een specifieke doelgroep vormen met kenmerken als snelle groei en kapitaalbehoefte, hoge ambitie, groot risico en een internationale blik, en dat die groep van grote betekenis is voor het toekomstig verdienvermogen van Nederland. (NB: ook voor EZK geldt dat het startup- en scale-up-beleid een eigen plaats heeft binnen het mkb-gerichte beleid).
- De relatie met bestaande kennisintensieve bedrijven is voor beleid rondom sleuteltechnologieën en maatschappelijke uitdagingen van groot belang. Binnen het startupbeleid moeten deze kennisintensieve bedrijven (ASML, Philips, NXP, DSM, Shell, Unilever, Friesland Campina) en hun netwerken worden betrokken. NB. Constantijn van Oranje is lid van de *High Level Group of Innovators* voor de ontwikkeling van de Europese Innovatieraad (EIC) en kan hierbij een verbindende rol vervullen, zoals hij nu ook al in Nederland doet met het verbinden van startups en genoemde *corporates*.
- Wanneer in de Catshuissessie een breed gedeeld ambitieniveau blijkt dan is dat voor EZK van belang, omdat het één van de voorwaarden is van Constantijn van Oranje om het gesprek aan te gaan over een rol bij het vervolgbeleid gericht op startups en groei-bedrijven.
- Het is belangrijk dat er snel na de Catshuissessie voor opvolging wordt gezorgd, mede gelet op de planning van de brief over de toekomst van StartupDelta dit voorjaar. Op ambtelijk niveau zijn de ministeries al op de hoogte van dit voornemen. Met AZ is afgesproken dat u dit punt van follow-up inbrengt bij de concluderende opmerkingen.

Agenda Catshuissessie "Startups en scale-ups"

Datum en tijdstip: 4 februari 2019, 18.00 tot 21.00 uur

Programma/agenda

- 18.00-18.30 **Inloop: ontvangst**
- 18.30 **Welkomstwoord MP**
- 18.40 **Sense of urgency startups en scale-ups**
- Eerste sprekers: Staatssecretaris Keijzer en Constantijn van Oranje
 - Eerste reflectie: Kees Koolen, met focus op internationaal perspectief
 - Plenaire discussie
- 19.20 **Tech-ecosysteem: hoe worden wij nr.1 in Europa?**
- 19.20 *Opschalen en investeringen*
- Eerste spreker: 5.1.2.e
 - Plenaire discussie
- 19.55 *Talent*
- Eerste spreker: 5.1.2.e
 - Plenaire discussie
- 20:30 **Concluderende opmerkingen**
- 21:00 **Einde**

Deelnemers

Bewindspersonen

- Minister-President Rutte
- Minister Grapperhaus, J&V
- Minister Kaag, BHOS
- Minister Koolmees, SZW
- Staatssecretaris Harbers, J&V
- Staatssecretaris Keijzer, EZK
- Staatssecretaris Knops, BZK

Externe gasten

- Constantijn van Oranje (special envoy StartupDelta)
- Kees Koolen (CEO Koolen Industries)
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 10.2.e
- MMS Beers (directeur StartupDelta)
- 10.2.e

(Ambtelijke) ondersteuning

- 10.2.e
- 10.2.e
- 5.1.2.e
- PM (OCW)

Toelichting

Nederland heeft toonaangevende kennisinstellingen, een solide economie, met diverse succesvolle grote bedrijven en een groeiend startup ecosysteem. Zowel in mondiaal als Europees perspectief kunnen we spreken van een sterke concurrentiepositie. De vraag is of dit fundament volstaat en of nadere inspanningen nodig zijn wil Nederland op technologisch en innovatief terrein betekenisvol blijven. Een belangrijk aandachtspunt betreft namelijk de mogelijkheid van startups en middelgrote bedrijven om op te schalen. Andere landen zetten fors in op de ontwikkeling van sleuteltechnologieën als kunstmatige intelligentie, quantum computing, genetica en blockchain. Drijfveer daarbij is de ambitie te anticiperen op nieuwe markten en toekomstige concurrentiekracht veilig te stellen. De bijeenkomst heeft tot doel het startup en scale-up beleid van Nederland in het licht van deze mondiale ontwikkelingen nader te bespreken. Daarbij zullen de uitdagingen van bedrijven voor een snelle opschaling en de bevordering van het tech-gerelateerde bedrijfsklimaat in Nederland aan de orde komen.

Bijlage

- Bijlage 1: Brief special envoy StartupDelta Constantijn van Oranje "Inspiratie voor de Catshuissessie startups en scale-ups d.d. 4 februari 2019"
- Bijlage 2: Kamerbrief staatssecretaris EZK "Stand van zaken startup en scale-up beleid" (21 december 2018)

Startups en scale-ups zijn de nieuwe innovatieleiders; de hoogste tijd om gas te geven

Inspiratie voor de Catshuissessie "startups en scale-ups", d.d. 4 februari 2019

I. Innovatie én ondernemerschap zijn de toekomst

Wat de toekomst brengt, kan niemand voorspellen. Maar dat de wereld in rap tempo verandert, is een zekerheid. We staan voor grote uitdagingen op het gebied van voedselvoorziening, veiligheid, klimaat, mobiliteit en gezondheidszorg, maar ook op het gebied van behoud van autonomie en concurrentiekracht door de digitale kolonisatie door snel groeiende techreuzen.

Het goede nieuws is, dat sleuteltechnologieën als Virtual Reality, Machine Deep Learning, Kunstmatige intelligentie (AI), Internet of Things (IoT), fotonica, genetica, nano-, quantum- en biotechnologie in rap tempo ontwikkeld worden. Veel van deze technologieën zullen op korte termijn in een exponentiële groeicurve terechtkomen en daardoor goedkoper en toegankelijker worden voor een bredere groep aanbieders of nieuwkomers. Inzet van deze technologieën kan bijdragen aan de oplossingen voor de maatschappelijke vraagstukken waar we voor staan en zal de manier waarop wij produceren, consumeren en samenleven radicaal veranderen. Een verandering met een vergelijkbare impact als die van de opkomst van de platformtechnologie. De daardoor ontstane opmars van de deeleconomie heeft als geen ander laten zien welke radicale gevolgen innovatie in combinatie met exponentiële groei kan hebben. Denk alleen maar aan de rol van de intermediairs- de taxichauffeur, de makelaar, de hoteleigenaar- die door deelplatforms is gemarginaliseerd.

Iets nieuws starten mag door de steeds goedkoper wordende technologie dan makkelijker zijn dan ooit, er een succes van maken is dat niet. Daar is naast kennis van technologie en innovatie ook ondernemerschap voor nodig en de ambitie en wil om de beste te willen zijn. De Amazons en Ubers van deze wereld hebben dit goed in de vingers. Zij weten technologieën snel om te zetten in kansrijke businessmodellen, stappen heel bewust in markten waar veel geld beschikbaar is en waar snel kan worden opgeschaald en zetten alles op alles om marktleider te worden. De mindset om alleen genoeg te nemen met de koppositie en de middelen en de vaardigheden om dat waar te maken, zijn schaarse goederen in Nederland. Een resultaat hiervan is dat er geen één Nederlands bedrijf in de internationale tech top 25 staat. Dat is niet alleen slecht voor de toekomstige concurrentiekracht en welvaart van Nederland, maar ook voor het behoud van onze normen en waarden. Het grootschalige gebruik van apps en andere digitale kanalen, gebouwd en gehost door grote Amerikaanse en Chinese techbedrijven, brengt namelijk ook nieuwe vraagstukken met zich mee, bijvoorbeeld op het gebied van (cyber)veiligheid, datagebruik, ethiek en privacy.

Al deze ontwikkelingen vragen om een herziening van de kijk op innovatie en ondernemerschap.

II. Startups en scale-ups verdienen meer aandacht

De succesvolle ontwikkeling van (sleutel)technologieën, en vooral de schaalbare toepassing ervan in lucratieve businessmodellen, zullen uiteindelijk bepalen of Nederland ook in staat is startups te bouwen met de impact van een Facebook, Google of Amazon, bedrijven waarmee we onze concurrentiepositie in de wereld kunnen veiligstellen. Maar dat vereist wel een nieuwe kijk op innovatie- en startupbeleid. Waar het Nederlandse innovatiebeleid is gestoeld op research en development in corporates en kennisinstellingen- vaak in pps met de overheid- en het startupbeleid zich vooral richt op prille techbedrijven met veel kennis, laten de Tesla's en Google's van deze wereld namelijk keer op keer zien dat succesvolle innovatie en opschaling niet alleen afhangen van de excellentie van de technologie, maar ook van de toepassing en de adoptie ervan door de markt. De tandem innovatie en ambitieus ondernemerschap is daarbij de sleutelfactor.

Zeker, Nederland kent op dat gebied ook aansprekende voorbeelden. Denk alleen maar aan de mooie beursgangen van Adyen, Elastic, Thuisbezorgd en nieuwe unicorns als GitLab. En met de beschikbare middelen voor het startupbeleid is maximale impact bereikt. Maar de realiteit is dat de ontwikkeling van startups naar scale-ups stagneert, zeker in vergelijking met de landen om ons heen. Daar wordt serieus geïnvesteerd in het kapitaliseren van nieuwe technologieën en daarbij horend ondernemerschap. In Nederland komt de verschuiving van het investeren in de oude economie naar de nieuwe maar moeizaam op gang. Deze bevinding staat niet alleen, zo blijkt uit recente onderzoeken:

- Het [Scale up Dashboard 2018](#) van het Erasmus Center for Entrepreneurship laat zien dat startups nauwelijks doorgroeien naar scale-ups en op de ranglijst van startup-ecosystemen van [Genome](#) ontstijgen we de 19e plaats niet.
- Het onlangs verschenen [Atomico-rapport](#) over het Europese Startup Ecosysteem bevatte een stevige 'wake up call' voor Nederland. Nederland blijft duidelijk achter qua opgehaalde investeringen, ook in vergelijking met kleinere landen als Zweden. Ook stagneert Nederland op het terrein van het aantrekken van technologisch talent, technologietransfer en investeringen in deeptech.
- [BNR](#) luidde eind 2018 de noodklok dat er sprake is van een teruggang in startup-investeringen.
- [KPMG](#) rapporteerde eerder in november hoe Nederland en Europa de slag met de VS en China op het gebied van technologische innovatie verliezen. Datzelfde KPMG meldde ook dat Nederlandse spelers ontbreken in de wereldwijde top van digital/techbedrijven.

Onze huidige sterke positie is daardoor een stuk minder toekomstbestendig dan we ons vaak zelf voorhouden. Onze infrastructuur, Engelstalige beroepsbevolking en open economie vormen een belangrijke voedingsbodem voor het huidige bedrijfsleven, maar helpen ons onvoldoende om mee te blijven doen met de besten in de nieuwe wereld. Dit brengt ons bij de vraag: wat moet er gebeuren om Nederlandse bedrijven innovatief, concurrerend en welvarend te houden en daarmee ons land als geheel? Andere landen zijn ons voorgedaan en kunnen tot voorbeeld dienen.

III. Startupecosystemen in andere landen

De snelst groeiende bedrijven zitten in landen waar zij kunnen profiteren van maximale overheidssteun in de vorm van kapitaal en een wetgevend kader dat innovatie ruimte geeft. Het zijn ook die landen waar maximale ambitie tot op het hoogste regeeringsniveau omarmd én aangemoedigd wordt. Daarbij springt vooral Israël in het oog, aangezien dit een klein land is zonder relevante markt, onder voortdurende veiligheidsdreiging en zonder grote multinationals. Hier heeft de overheid samen met relevante stakeholders als universiteiten, leger en investeerders één van de meest indrukwekkende ecosystemen van de wereld weten te realiseren. Nadruk ligt hier op techonderwijs, efficiënte techtransfer in universiteiten, actief stimuleren van de lokale VC-markt en ondersteuning door een innovatie-agentschap met \$600 miljoen budget per jaar.

Het Verenigd Koninkrijk heeft gekozen om privaat durfkapitaal fiscaal te stimuleren. Het heeft daarnaast £40 miljoen geïnvesteerd in het TechNation programma, een Scaleup Institute opgericht, de minister voor 'Small Business' de rol van van Scale up Champion toegekend, alsmede een minister van Digitalisering aangesteld.

Eenzelfde betrokkenheid vanuit de regering zie je ook in Frankrijk. Daar is in 2013 €200 miljoen in het La French Tech programma geïnvesteerd dat Franse startups in Frankrijk en het buitenland ondersteunt. President Emmanuel Macron is een groot pleitbezorger voor startups en geeft innovatie, technologie en ondernemerschap prioriteit. Frankrijk heeft daarnaast een fiscaal aantrekkelijke regeling voor salarisbetalingen in aandelenopties, stimuleert particuliere spaarders om te investeren in fondsen gericht op kleine bedrijven en heeft een uitgebreid startup visa. Recent kondigde het land ook een €1,5 miljard kostend AI-programma aan.

Sterke startupecosystemen maken ook duidelijke keuzes waarin ze uit willen blinken en handelen daar ook naar. Zo kiest Zwitserland ervoor om te excelleren in de fintech en het vasthouden van talent. Singapore slaagt er het beste in om talent aan te trekken en een volwassen VC-

sector te bouwen. Duitsland laat zien waar de prioriteit ligt door het oprichten van een fonds voor de energietransitie en een AI-fonds van €3 miljard.

Uit deze opsomming kan geconcludeerd worden dat niet alleen landen die hoog in rankings staan zich flink ontwikkelen op startupgebied, maar ook landen die tot voor een paar jaar geleden niet te boek stonden als startup-vriendelijk.

IV. Waar zet u op in?

Nederland moet dus een inhaalslag maken om concurrerend, autonoom en weerbaar te kunnen blijven. Om de wereldspelers van de toekomst op Nederlandse bodem te laten ontstaan en een concurrerende economische en maatschappelijk relevante wereldspeler te blijven.

Dit vraagt om een stevige focus op snelle groei van technologische bedrijven, de wil om hierin langdurig te investeren en een ambitieus, samenhangend en kabinetsbrede aanpak. Met een tech/startupvriendelijke overheid die maximaal inzet op het doorstoten van Nederland naar de innovatietop door koploper te willen zijn in nieuwe ontwikkeling zoals de uitrol van 5G en IoT, toepassing van technologie en snelle opschaling faciliteert door inzet op eigentijds onderwijs en optimale kennistransfer. Een overheid ook die zich hard maakt voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor snelgroeiende bedrijven en hun medewerkers, toegang tot internationale markten en de relevante netwerken, een divers en transparant ecosysteem en een aantrekkelijk investeringsklimaat. En een overheid die de uitdaging op onder andere het gebied van privacy niet als bedreiging, maar juist als kans voor het Nederlandse bedrijfsleven ziet.

Nederland toekomstbestendig en concurrerend maken, is allang niet meer alleen een economische uitdaging en een zaak van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat alleen. Dit gaat ook over de toekomst van Nederland, onze identiteit, economie en aanpak van maatschappelijke uitdagingen. Dit vraagt om gezamenlijk eigenaarschap van het kabinet.

De sleutel voor succes ligt in uw handen. Ik kijk ernaar uit om hierover verder met u te spreken op 4 februari.

Hartelijke groet,

Constantijn van Oranje

Special Envoy StartupDelta

Bijlage 2 CV's externe aanwezigen Catshuissessie 4 februari 2019**Constantijn van Oranje-Nassau, Special Envoy StartupDelta**

Constantijn is sinds juli 2016 de 'StartupDelta Special Envoy'. Hij is door de Nederlandse regering benoemd om van Nederland het Europese epicentrum van innovatie te maken, met het beste klimaat voor ondernemers om hun bedrijven te starten, bouwen, groeien en internationaliseren. Constantijn is ook Director Digital Technology and Macro Strategy bij Macro Advisory Partners in Londen en New York en lid van de EU High Level Group on Innovation, die de Commissie adviseert over instrumenten voor doorbraakinnovaties.

Kees Koolen, CEO Lithium Werks

Kees was één van de oprichters van Booking.com. Daarna werd hij CEO van accuproducent Lithium Werks. Lithium Werks investeert o.a. in een grote batterijen fabriek in China. Recent heeft hij de plannen om in Twente met Lithium Werks een R&D Campus voor lithium-batterijen op te richten (met 2000 werknemers) ingetrokken.

Kees is sinds 2016 voorzitter van het bestuur van Stichting DutchStartHub, waar StartupDelta onder hangt. Focco Vijselaar is vanuit EZK-medebestuurder.

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Nils Beers, directeur StartupDelta

Op 22-jarige leeftijd startte Nils zijn eerste bedrijf dat speedboten bouwde op zonne-energie. Hierna werd hem gevraagd om nieuwe business te ontwikkelen voor BAM, een van de grootste bouwbedrijven van Europa met klanten zoals Tesla, en hij kreeg een andere smaak van de startup-wereld door te werken voor een goed gefinancierde opschaling voor elektronische sluitapparaten van Clay. Hij werd commercieel directeur van Yes! Delft, de grootste en meest gerespecteerde Tech Incubator van Europa. Bij StartupDelta is de ondernemingszin en commerciële ervaring van Nils essentieel bij het opbouwen van de nummer 1 innovatie van Europa, samen met bedrijven en toonaangevende beleidsmakers.

10.2.e

5.1.2.e

Deens-Nederlandse coalitie om politici en techbedrijven op te voeden

Prins Constantijn, de 'gezant' van de Nederlandse bedrijvenlobby StartupDelta, steunt een Deens initiatief om de bestuurselite in gesprek te brengen met technologiebedrijven.

'Onze politici en beleidsmakers', aldus de prins, zijn 'onvoldoende technisch onderlegd en daarom niet in staat de ontwikkelingen op een goede manier in te schatten voor wat betreft de kansen en de risico's.'

De Deense 'tech-ambassadeur' Casper Klynge was vorige week in Den Haag, om steun te vinden voor een nieuw, permanent forum voor techbedrijven en overheden.

Constantijn is groot voorstander van zo'n forum. 'De techwereld', zo schrijft hij in een reactie, 'heeft te lang in isolement geleefd'. Het beoogde forum kan deze wereld dwingen om 'meer verantwoordelijkheid' te nemen voor haar 'maatschappelijke impact'.

'Techplomaat' Casper Klynge

De politieke wetenschapper [Casper Klynge](#) begon zijn loopbaan in conflictgebieden. Eerst zat hij in het crisis management team van de Europese Unie in Kosovo (2006-2008). Later trok hij naar Afghanistan, als adjunct-hoofd van het 'Helmand Provincial Reconstruction Team' van de Navo (2010-2011). Daarna begon zijn diplomatieke carrière. Hij was de Deense ambassadeur op Cyprus (2013-2014) en Indonesië (2014-2017). In september 2017 werd hij aangesteld als 'Tech Ambassador' van Denemarken in Palo Alto, Silicon Valley. Denemarken noemt zijn 'TechPlomacy' nadrukkelijk een speerpunt in het buitenlandse beleid. Zijn twintig medewerkers zijn verdeeld over Palo Alto, Beijing en Kopenhagen, en binnenkort ook Nairobi (Kenia).

Casper Klynge, de bedenker van het forum, is de [eerste 'tech ambassadeur' ter wereld](#). Hij heeft een diplomatiek paspoort, een staf van twintig mensen en kantoren in drie landen. Maar hij onderhandelt niet over verdragen en je ziet hem niet bij staatsdiners. Hij drinkt latte macchiato met it-ondernemers in Silicon Valley. Zijn hele missie draait om technologie. 'Ik draag zelden pak of das', zegt hij, 'en ik moest bijna een nieuwe vocabulaire uitvinden om mijn werk te doen'.

Silicon Valley

Anderhalf jaar geleden opende hij zijn post in Silicon Valley. Hij brengt daar het Deense vestigingsklimaat onder de aandacht. Daarnaast probeert hij techbedrijven respect voor privacy bij te brengen. Toen consultant Cambridge Analytica vorig jaar de profielen van miljoenen Facebook-gebruikers lichtte tijdens de Trump-campagne, eiste hij opheldering van Facebook over het aantal misbruikte Denen. Het waren er 42.000.

Van zijn forum heeft hij hoge verwachtingen. Het kan leiden tot betere afspraken over privacybescherming, het aanpakken van hackers en vandalen, en het bestrijden van online extremisme.

Ook moet het overheden opvoeden. Die hebben te weinig oog voor het nut van data. 'We mogen niet de kansen van het technologietijdperk mislopen', zegt hij. 'Dat brengt betere scholing, betere

gezondheidszorg en nieuwe bedrijven.' Overheden moeten ook meer hun best doen, vindt hij, bij het bezweren van de 'techlash': de publieke afkeer van machtige techbedrijven en de angst dat slimme computers uit zijn op onderwerping van de mens.

'Onze politici en beleidsmakers zijn onvoldoende technisch onderlegd en daarom niet in staat de ontwikkelingen op een goede manier in te schatten wat betreft kansen en risico's'

Constantijn van Oranje

Techplomatie

'Wij willen de relatie tussen publieke en private sector opnieuw uitvinden', zegt de diplomaat. Hij heeft er een woord voor: 'techplomatie'.

Klynge's medewerkers twitterden diezelfde dag wie ze spraken, en hoe de 'tijd vliegt' als je praat met zulke 'gelijkgestemde vrienden'. Hij ontmoette Patricia Zorko, de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid. Bij Buitenlandse Zaken sprak hij Hester Somsen en Carmen Gonsalves, directeuren voor veiligheidsbeleid en internationale cybersecurity.

Gonsalves reageerde direct via twitter: ze noemde de bijeenkomst een '[vruchtbare meeting of minds](#)' en 'goed om samen te werken'.

Het idee voor een Europees forum begon een paar maanden geleden in Lissabon, op het it-congres WebSummit. Tussen duizenden jonge start-ups en consultants zat Klynge daar aan tafel met Prins Constantijn, de 'gezant' van de Nederlandse bedrijvenlobby StartupDelta. Ze spraken er verschillende keren over, zegt de Deen.

Buitenlandse Zaken wil nog niet reageren op de plannen van Klynge. 'Te prematuur', zegt een woordvoerder. Zorko, de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, laat alleen weten dat het 'een goed gesprek' was.

Bijlage 3: Spreekpunten

[U bent de eerste spreker na het welkomstwoord van de MP.]

- Vorige maand ben ik op werkbezoek naar de VS geweest. Geweldig om die dynamiek te zien en een goed beeld te krijgen van waar technologie en ambitie ons brengt.
- Heel bijzonder waren de gesprekken op de Consumer Electronics Beurs in Las Vegas die ik met onze 'special envoy' en een delegatie van 50 Nederlandse startups heb bezocht.
- Ik heb daar van onze eigen startups en grote Nederlandse bedrijven fantastische producten gezien, zoals op het gebied van robotica, energie, zorg en mobiliteit.
- Ook heel veel producten van Amerikaanse bedrijven, die er overigens niet zouden zijn geweest zonder Nederlandse uitvindingen zoals bijvoorbeeld de technologie voor het maken van chips ontwikkeld door ASML.
- De Nederlandse ondernemers die ik daar sprak, hebben de ambitie om groot te worden en hun producten of diensten wereldwijd te gaan verkopen.
- Vergeleken met de landen om ons heen zijn er nog veel te weinig Nederlandse startups die doorgroeien naar scale-up. Of scale-ups die doorgroeien naar grote technologiebedrijven.
- Dat verbetert onze concurrentiekracht en levert werkgelegenheid en economische groei op.
- Ik geloof niet dat dit komt doordat we hier minder goede kennis ontwikkelen of ondernemerstalent in

huis hebben. Met onze uitgangspositie zouden we het beter moeten kunnen doen.

- Ambitieuze ondernemers vertellen mij dat het in Nederland moeilijk is om door te groeien. De belangrijkste redenen die zij aangaven waren
 - een gebrek aan talent (mensen op de arbeidsmarkt met technische of digitale kennis en vaardigheden)
 - een gebrek aan geld voor ambitieuze maar risicovolle groeiplannen
 - internationalisering: het vinden van talent, kapitaal en markten binnen de EU en daarbuiten
- In de afgelopen jaren hebben we ons ingezet om het ecosysteem te versterken, zodat er meer innovatieve bedrijven kunnen ontstaan en doorgroeien.
- In december heb ik de Startupbrief aan de Kamer gestuurd met diverse belangrijke maatregelen die het Kabinet neemt. Ik wil graag dat we voor de zomer de voorgenomen maatregelen uitvoeren. Zoals
 - Oplossing voor de aandelenopties om meer talent te kunnen aantrekken.
 - Beter inspelen op kapitaalbehoefte met aandacht voor diversiteit
 - Ondersteuning aan groeibedrijven vanuit ambassades en consulaten.
- De vraag vandaag is of wat we op de rails hebben staan voldoende is om als Nederland de mondiale concurrentie aan te kunnen gaan. Doen we genoeg om in de kopgroep mee te draaien en doen we de goede dingen?
- Uitdagingen die we in Nederland zien spelen ook op EU-niveau. Daarom werk ik ook aan een

Kenmerk
DGBI / 19015362

stevig kaderprogramma voor onderzoek en innovatie met aandacht voor sleuteltechnologieën en een Europese Innovatieraad voor het opschalen van startups en scale-ups.

- De vraag hierbij is ook: hoe kunnen nationale ambities en initiatieven beter aansluiten op de Europese agenda en zo een nog sterkere speler worden.
- Ik hoop dat de inbreng van de diverse sprekers ons inspiratie biedt om samen de uitdagingen op te pakken. Dat we als Kabinet de urgentie voelen en er op een breed terrein mee aan de slag gaan. Want stilstand is achteruitgang.

22

TER ADVISERING

Aan de Staatssecretaris

Ministerie van Economische
Zaken & KlimaatMinisterie van Landbouw,
Natuur en VoedselkwaliteitDirectoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

5.1.2.e

1088-125503

5.1.2.e

@minez.nl

nota

Vervolg Catshuissessie startups en scale-ups

Parafenroute

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Aanleiding

Op donderdag 14 februari heeft u van 15:30-16:00 een gesprek met *special envoy* Constantijn van Oranje en Nils Beers (directeur StartupDelta) over de opvolging van de Catshuissessie van 4 februari jl. Vanuit directie Ondernemerschap zal 5.1.2.e aanwezig zijn ter ondersteuning.

Advies

U kunt aangeven dat u, terugkijkend op de Catshuissessie, tevreden bent over het ambitieniveau en dat dit naar uw mening een goede basis is voor een vervolgprogramma van StartupDelta. Aanvullend kunt u gebruik maken van onderstaande spreekpunten.

Kernpunten

- Constantijn zal waarschijnlijk aangeven dat het belangrijk is om de politieke aandacht vast te houden en de afgesproken acties nog voor de zomer uit te voeren. In het FD van 13 februari jl. (bijgevoegd) heeft hij nogmaals zijn gedachten uitgesproken.
- U kunt aangeven dat u het hiermee eens bent, dat u mails heeft uitgestuurd naar de betrokken bewindspersonen en dat er vervolgens belafspraken worden ingepland met uw collega's bij FIN en OCW om te spreken over:
 - Versneld opnemen coderen in basisonderwijs (OCW)
 - Aanjagen valorisatie d.m.v. een wedstrijd (OCW)
 - Mogelijkheden voor ruling behouden (FIN)
 - Regeling aandelenopties (FIN)
 - Behoud 30% regeling (FIN)
- Voorafgaand aan de Catshuissessie heeft Constantijn u in een telefoongesprek verteld te denken aan twee taken in het nieuwe StartupDelta (SUD) programma: (1) kennisexpertisecentrum, (2) opschalingsprogramma. →
- U kunt aangeven dat het gezien het ambitieuze tijdspad, belangrijk is dat SUD tijdig input levert over hoe zij dit nieuwe werkprogramma in willen vullen.
- De vorm en de ophanging van de nieuwe organisatie van StartupDelta (aparte stichting of binnen RVO) zal als een parallel traject georganiseerd worden, om

Datum

11 februari 2019

Kenmerk

DGBI / 19045557

Bhm

19046472

Kopie aan

MTO

5.1.2.e

Bijlage(n)

2

12/19

- Investeringsfondsen binnen halen?
- Invest NL goed investeren in valacische?
- Schotse fast-lane oepak voor RVO

Ontvangen BBR

Pagina 1 van 2

① Investeren in hightech. bedrijfsfiscal aantrekkelijk (bv VK) 50 mln
② Stroomlijnen NFIA RVO
③ onderliggende
④ StartupDelta 3.0 - mandaat, budget, organisatievorm

StartupDelta nog vóór het uitsturen van de Kamerbrief duidelijkheid te kunnen geven over het budget en de nieuwe organisatievorm. Hiermee kan StartupDelta-personeel worden behouden en laten we geen gat ontstaan tussen SUD 3.0 en het nieuwe programma van StartupDelta.

- Tot slot kunt u, zoals hierboven benoemd, aangeven dat u terugkijkend op de Catshuissessie, tevreden bent over het ambitieniveau en dat dit naar uw mening een goede basis is voor een vervolgprogramma van StartupDelta.

Toelichting

- Inbreng van externe stakeholders (ondernemers), de special envoy, de MP en uzelf in de Catshuissessie, hebben geleid tot politiek commitment voor extra inspanningen om van Nederland een top-5 startupecosysteem te maken.
- Een impressie van de Catshuissessie, de vervolgacties en de afzonderlijke e-mails aan bewindspersonen, externe stakeholders en Constantijn van Oranje zijn eerder aan u voorgelegd en na verwerking van uw reactie verzonden (13 februari, zie bijlage)..
- Het is belangrijk om momentum vast te houden en ervoor te zorgen dat het niet bij een inspirerende sessie blijft, maar dat de besproken maatregelen ook genomen worden.
- Voorstel van StartupDelta voor opvolging is, dat iedere bewindspersoon één of meerdere mensen aanwijst binnen zijn/haar ministerie, die de maatregelen uitwerkt. Dat begint met een gesprek met de bewindspersoon over het doel en het gewenste resultaat (SMART) en afspraken over hoe de voortgang bewaakt wordt.
- U heeft met Constantijn afgesproken dat de acties die in de Catshuissessie aan bod zijn gekomen (er is enige overlap met de acties genoemd in de startupbrief van december jl., o.a. de regeling aandelenopties) voor de zomer uitgevoerd moeten zijn. Voor de opvolging van alle acties heeft EZK het initiatief genomen voor een DG-overleg (er wordt momenteel gezocht naar een datum).
- Het huidige programma van StartupDelta (SUD 3.0) loopt 30 juni 2019 af.
- In december is de Tweede Kamer toegezegd dat de startupbrief (inclusief nieuwe aanpak StartupDelta) dit voorjaar naar de TK gaat. Om in de brief te kunnen reageren op de Genome-ranking 2019 (eind mei) en voldoende tijd hebben voor interdepartementale afstemming is het voorstel om de brief voor de zomer uit te sturen.
- Een concept-versie van de brief zal in een bewindslidenoverleg en in de RFEZIL worden besproken. De eindversie van de brief is voorzien voor de MR op 7 juni. Met DC zal worden afgestemd of de brief direct na deze MR en de GES2019 (4-6 juni) zal worden verzonden.

FD 13 februari 2019

Prins Constantijn: 'Wij zijn niet hard genoeg voor elkaar'

Hij slaat niet snel met zijn vuist op tafel. 'Ik ben opgevoed om niet op de voorgrond te treden', zegt hij, 'het is niet mijn stijl'. Maar nu geeft prins Constantijn van Oranje, broer van de koning, toch een stevig signaal.

'Zoals we het nu in Nederland doen, kunnen we onze welvaart niet vasthouden', zegt hij. 'Niet dat wij het nu zo slecht doen. Maar anderen gaan veel harder.'

De speciale gezant voor de Nederlandse startupgemeenschap, bijna drie jaar geleden aangesteld als opvolger van Neelie Kroes, waarschuwt dat we de boot missen met de technologieën die nu 'hot' en urgent zijn: de revolutie in kunstmatige intelligentie, fotonica, kwantumtechnologie, schone energie, voedsel. En we hebben het niet eens door.

'De startupgemeenschap is niet meer een bubbel van cappuccino drinkende hipsters die appjes bouwen.'

'We zouden exporteur en - excusez le mot - hofleverancier moeten zijn. Maar in Nederland wordt die urgentie niet gevoeld. We hebben het gewoon heel erg goed. Zelfs als China de hele supplychain van batterijen zo langzamerhand onder controle krijgt, voelen wij nog geen existentiële bedreiging.'

Welke existentiële dreiging ziet u?

'Als China een eigen chipindustrie wil opbouwen, dan gaat dat gewoon gebeuren. Niet over tien jaar, wel over twintig. Voor ons maatschappelijk model is dat een bedreiging. Wij hebben een stevige overheid, die goede publieke diensten biedt voor weinig geld, en die veel ruimte geeft aan de vrije markt. Wij hebben niet de laissez-faire van Amerika, met veel daklozen, grote ongelijkheid en onverzekerde mensen. Onze open maatschappij, die welvaart én vrijheid biedt, willen we behouden. Maar dan moeten wij wel nieuwe bedrijven opbouwen. De technologie die nu op universiteiten wordt ontwikkeld, moet naar de markt wordt gebracht. Sneller dan nu, en op grote schaal.'

We spreken hem in zijn kantoor in Amsterdam, kort voordat zijn termijn als start-upambassadeur erop zit. Met zijn getrimde baard gaat hij moeiteloos op in de kosmopolitische generatie aan de Zuidas, die pendelt tussen juicebar en co-working space. Maar die beeldvorming bevalt hem niet: 'De start-upgemeenschap is niet meer een bubbel van cappuccino drinkende hipsters die appjes bouwen. De dwarsdoorsnede in dit kantoor werkt aan medische technologie en schone energie. Dat zijn serieuze maatschappelijke problemen.'

Hoe optimistisch bent u over Europa?

'Er is een levendige start-upscene. Ik zie ook dat er meer kapitaal loskomt. We zagen beursgangen van techbedrijven als Adyen, Spotify en Takeaway. Ook rond blockchain en cryptocurrencies zijn we best goed aangehaakt.'

We voelen een grote 'maar' aankomen.

'Exponentiële technologieën gaan zo snel dat er een kans is dat Europa wéér te laat is.'

Wéér?

'In de jaren negentig hadden we grote, sterke telecombedrijven. Ze waren net geprivatiseerd en domineerden de wereld. Maar toen zijn we op onze lauweren gaan rusten. We zagen niet dat in de internetbubbel die rond 2000 uit elkaar spatte het DNA zat van een paar hele grote spelers, zoals Amazon en Google. Toen kwamen de sociale media. Elk Europees land had wel een soort Hyves, maar mensen wilden toch liever Facebook. Vervolgens misten we de slag met platforms als Airbnb en Uber. Al mogen we trots zijn op Booking.com.'

En nu?

'Als we niet oppassen missen we de revolutie in artificial intelligence (AI). Dat vind ik echt heel kwalijk, want AI speelt straks in alle lagen van de maatschappij een rol.'

Nederland staat op vrijwel elke innovatieranglijst bovenaan. Waarom bent u dan toch zo bezorgd?

'We moeten niet raar opkijken als we ineens naar beneden tuimelen op al die lijstjes. Het zijn momentopnames, op basis van investeringen uit het verleden. Ik kijk liever naar de toekomst.'

Zijn we niet kritisch genoeg?

'We missen hier constructieve hardheid. Ik was laatst in Israël waar ondernemers een pitch moesten houden voor coaches en mentoren. Dat ging er heel bot aan toe. "Dit wordt helemaal niets!" riepen ze. "Ik heb al tien van dit soort start-ups gezien!" Meedogenloos. In Nederland zijn we te aardig voor elkaar. Hoe kan het dat je vijf jaar aan een robot sleutelt, maar je nog nooit hebt afgevraagd hoe je hem gaat verkopen? Gaat het je om de robot of de data? Waar laat je hem bouwen? Zulke vragen worden hier te weinig en te laat gesteld.'

Uw termijn als 'special envoy' loopt eind juni af. Gaat u door?

'Daarover ben ik in gesprek met Economische Zaken. Er moet strategische coördinatie van beleid komen. Alles werkt nu nog teveel langs elkaar: topsectoren, wetenschapsbeleid, start-upbeleid, internationale acquisitie. Er moeten prioriteiten komen, heldere keuzes. Het gaat mij niet om die nummer één plek op de lijstjes. Onze economie en maatschappij moet toekomstbestendig zijn.'

U vraagt om meer geld?

'Het ambitieniveau en de middelen die de overheid wil leveren zijn bepalend voor de vraag of ik doorga.'

'Allereerst vraag ik meer commitment en ambitie. Veel van wat er moet gebeuren, valt buiten het bereik van StartupDelta en daarvoor zijn ook meer middelen nodig. Met wat we nu krijgen, redden we het niet. In de vierenhalf jaar van zijn bestaan kreeg StartupDelta €4,5 mln subsidie. Die moeten we steeds weer aanvragen, en zorgen dat bedrijven ook 50% opbrengen, want dat zijn we verplicht. Kost veel tijd en energie. Ik wil mijn medewerkers ook duidelijkheid kunnen geven. We hebben alleen maar zzp'ers in dienst. Ja, ik ook. Ik scan mijn bonnetjes en stuur een factuur.'

Wat heeft u voor ogen?

'Een ambitieus start-upbeleid voor Nederland met duidelijke doelen en een duidelijk budget. LaFrance Tech is een innovatieprogramma van €200 mln, om maar iets te noemen. Je kunt niet claimen dat je de grootste wilt zijn als je niet investeert. Het ambitieniveau en de middelen die de overheid wil leveren zijn bepalend voor de vraag of ik doorga.'

Als prins Constantijn spreekt, wordt er altijd gelachen.

Vijftig start-ups vlogen afgelopen januari met prins Constantijn mee naar CES, de grootste techbeurs ter wereld in Las Vegas. Daar leren ze hun idee te pitchen aan investeerders en potentiële klanten in een omgeving die hypercompetitief is. Soms met succes. 'Door de CES doen we nu zelfs zaken op de Filipijnen', vertelt Robert Pronk van WeStream, een start-up die mobiele wifi-hotspots levert aan zakelijke reizigers.

Dat een prins van het Koninklijk Huis boegbeeld is van alle Nederlandse start-ups heeft 'zeker een pr-waarde', denkt Pronk. Voor start-up Somnox, die een slaaprobot heeft ontwikkeld, heeft Constantijn van Oranje zelfs een brief naar een hoge baas bij Amazon gestuurd om een introductie te verzorgen. 'Zo'n koninklijke stempel opent deuren', vertelt Julian Jagtenberg. 'Dat hebben we in Nederland vaak niet zo door.'

Opzitten en pootjes geven hoeft niet van de prins. 'Hij is niet formeel of geforceerd. Als Constantijn spreekt, wordt er altijd wel gelachen', zegt Pronk.

Op alleen maar positieve feedback en complimenten hoeven de ondernemers niet te rekenen. Jagtenberg: 'Start-ups kunnen wel eens heel erg opgehemeld worden, maar hij is een kritische denker. Als Constantijn vindt dat je niet goed bezig bent, dan zegt hij dat ook. Zo gelooft hij dat onze slaaprobot voor baby's een hit kan zijn, maar dat volwassenen ermee slapen ziet hij niet voor zich. Ik waardeer het wel dat hij dat zegt.'

Catshuisbijeenkomst 'Startups en scaleups'

4 februari 2019

Aanwezigen:

Bewindspersonen

- Minister-President Rutte
- Minister Grapperhaus, J&V
- Minister Koolmees, SZW
- Staatssecretaris Harbers, J&V
- Staatssecretaris Keijzer, EZK
- Staatssecretaris Knops, BZK

Externe gasten

- Constantijn van Oranje (special envoy StartupDelta)
- Kees Koolen (CEO Koolen Industries)

5.1.2.e

- Nils Beers (directeur StartupDelta)

5.1.2.e

(Ambtelijke) ondersteuning

5.1.2.e

I. Catshuis

In de Catshuissessie is gesproken over de urgentie om als Nederland te investeren in een concurrerend tech en startup&scaleup ecosysteem. Tijdens de avond is met name ingezoomd op valorisatie en ondernemerschapsonderwijs, talent en kapitaal.

Valorisatie en ondernemerschapsonderwijs

Kennis van Nederlandse universiteiten komt te beperkt via startups beschikbaar voor de maatschappij. Als oorzaken zijn genoemd de te beperkte inzet van universiteiten op valorisatie, de voorwaarden die gesteld worden aan het gebruik van IP (groot deel van de aandelen) en het beperkte aanbod aan ondernemerschapsonderwijs. Gezocht is naar een laagdrempelige manier op valorisatie te stimuleren bij studenten en universiteiten bijvoorbeeld via "Olympic Games" om zo maximaal impact te genereren.

Talent

Een concurrerend fiscaal klimaat is belangrijk om talent te kunnen aantrekken en behouden. Het behoud van de 30% regeling is bijv. belangrijk. Prioriteit zou nu moeten worden gemaakt van het kunnen bieden van aandelenopties als loon.

Digitaal vaardig zijn is steeds belangrijker. Scholieren en studenten moeten dit op school en tijdens de studie aangeboden krijgen. Initiatieven als Codam en Future NL zetten zich in om dit versneld te integreren in het onderwijsaanbod. In het huidige onderwijsaanbod moet gezocht worden naar manieren om het op te nemen in het curriculum.

Kapitaal

Beschikbaarheid van kapitaal is een voorwaarde voor bedrijven om te groeien. De Nederlandse venture capital markt is nog relatief jong en klein van omvang. Startups met potentie om snel op te schalen zijn daardoor genooddaakt om in het buitenland geld op te halen, veelal met het gevolg dat zij ook naar het buitenland vertrekken. Een nog onderbenutte financieringsbron zijn de pensioenfondsen. Hoe zij meer geld beschikbaar kunnen stellen voor snelle groei in Nederland moet nader onderzocht worden.

Afsluitend roept de MP de externe gasten op om vooral contact op te nemen met hem, StartupDelta, of de andere bewindslieden om informatie en kennis te delen.

II. Opvolging Catshuis

Afgesproken is, om aan onderstaande punten opvolging te geven en daarover voor de zomer te rapporteren aan de Tweede Kamer.

Onderwijs, valorisatie en talent

- Versnellen van het opnemen van coderen in het onderwijs, van basisonderwijs tot hoger onderwijs.
- Aanjagen valorisatie. Hierover in gesprek gaan met de universiteiten, om een professionaliseringsslag hierin te maken (om o.a. te voorkomen dat zij een dermate groot deel van de aan IP-gerelateerde winsten van startups opeisen, dat het voor startups niet aantrekkelijk is met ze samen te werken)
- Studenten en universiteiten stimuleren de kennis van universiteiten om te zetten in bedrijven door een wedstrijd op te zetten voor teams van studenten, post-docs en hoogleraren van universiteiten.

Actiehouders:

- Minister Van Engelshoven
- Staatssecretaris Keijzer

Beschikbaar kapitaal

- In gesprek gaan met pensioenfondsen om hen te stimuleren meer te investeren in Venture Capital, startups en scaleups. Basisgedachte is dit faciliteren middels een vehikel dat het investeren voor pensioenfondsen hanteerbaar maakt (omvang te investeren bedragen, benodigde kennis over tech en risico inschatting), maar ook rekening houdt met (reputatie)risico's voor pensioenfondsen. Hierin zou de rol van InvestNL onderzocht moeten worden.

Actiehouder:

- Minister Koolmees

Aantrekkelijk(er) fiscaal klimaat

- Let op continuïteit en behoud waardevolle onderdelen van ons fiscaal vestigingsklimaat, zoals de ruling afspraken en de 30% regeling (kind niet met badwater weggooien).
- Een concurrerende faciliteit voor 'aandelenopties als loon' invoeren.

Actiehouders:

- Staatssecretaris Snel
- Staatssecretaris Keijzer

Inclusief tech ecosysteem

- Voorkomen dat er een kloof ontstaat tussen groepen (rijk, arm, afkomst, etc.) door slecht vertegenwoordigde groepen gericht te betrekken o.a. door extra aanbod op coderen en 21^e eeuwse vaardigheden en ondernemerschap

Actiehouders:

- Minister Van Engelshoven
- Staatssecretaris Keijzer

Onderstaande punten zijn niet genoemd in de afsluitende samenvatting, maar wel besproken gedurende de avond.

Aanvullend aan 3. Beschikbaar Kapitaal

- Invest NL maximaal ruimte geven om te investeren in startups en scaleups.

Actiehouder:

- Minister Wiebes

- Stimuleren van private investeringen (durfkapitaal) in vroege fase ondernemingen

Actiehouders:

- Staatssecretaris Snel
- Staatssecretaris Keijzer

Heldere strategie en aanpak overheid

- Eenduidig tech beleid; keuze maken tussen generiek en specifiek beleid
- Coherent beleid en daaraan gekoppeld instrumentarium

Actiehouder:

- Staatssecretaris Keijzer

Toekomst StartupDelta

- Uitwerken van het doel, de aanpak, de vorm en middelen

Actiehouder:

- Staatssecretaris Keijzer

Aanpak en planning

- Staatssecretaris Keijzer heeft de coördinatie voor de uitwerking van deze punten. Zij zal die doen in overleg met Constantijn.
- Voor de zomer (mei) zal een brief naar de Tweede Kamer sturen met een uitwerking van deze punten.
- Voor het versturen van de brief zullen de betrokken bewindspersonen met elkaar om tafel gaan om te bespreken of de uitwerking van bovengenoemde punten voldoende bijdragen aan het realiseren van de gestelde ambitie.

Bijlage 1: Dashboard

Staatssecretaris Keijzer

	Staatssecretaris Keijzer	Collega Bewindspersoon
Versnellen van het opnemen van coderen in het onderwijs, van basisonderwijs tot hoger onderwijs.	x	Minister Van Engelshoven
Aanjagen valorisatie. Idee: Studenten en universiteiten stimuleren de kennis van universiteiten om te zetten in bedrijven door een wedstrijd op te zetten voor studententeams van universiteiten.	x	Minister Van Engelshoven
Mogelijkheden voor ruling afspraken behouden: waakzaam blijven dat gunstige effect voor vestigingsklimaat behouden blijft (kind niet met badwater weggooien).	x	Staatssecretaris Snel
Een concurrerende faciliteit voor 'aandelenopties als loon' invoeren.	x	Staatssecretaris Snel
30% regeling behouden en indien nodig onderzoeken hoe maximaal ingezet kan worden door de doelgroep startups en scaleups.	x	Staatssecretaris Snel
Voorkomen dat er een kloof ontstaat tussen groepen (rijk, arm, afkomst, etc.) door slecht vertegenwoordigde groepen gericht te betrekken o.a. door extra aanbod op coderen en 21 ^e eeuwse vaardigheden.	x	Minister Van Engelshoven
<i>Faciliteren van private investeringen (durfkapitaal)</i>	x	Staatssecretaris Snel
<i>Eenduidig tech beleid; keuze maken voor generiek of specifiek beleid</i>	x	

<i>Coherent beleid en daaraan gekoppeld instrumentarium</i>	x	
<i>Uitwerken van het doel, de aanpak en de vorm</i>	x	

Minister Van Engelshoven

	Minister Van Engelshoven	Collega Bewindspersoon
Versnellen van het opnemen van coderen in het onderwijs, van basisonderwijs tot hoger onderwijs.	x	Staatssecretaris Keijzer
Aanjagen valorisatie. Idee: Studenten en universiteiten stimuleren de kennis van universiteiten om te zetten in bedrijven door een wedstrijd op te zetten voor studententeams van universiteiten.	x	Staatssecretaris Keijzer
Voorkomen dat er een kloof ontstaat tussen groepen (rijk, arm, afkomst, etc.) door slecht vertegenwoordigde groepen gericht te betrekken o.a. door extra aanbod op coderen en 21 ^e eeuwse vaardigheden.	x	Staatssecretaris Keijzer

Staatssecretaris Snel

	Staatssecretaris Snel	Collega Bewindspersoon
Mogelijkheden voor ruling afspraken behouden: waakzaam blijven dat gunstige effect voor vestigingsklimaat behouden blijft (kind niet met badwater weggooien).	x	Staatssecretaris Keijzer
Een concurrerende faciliteit voor 'aandelenopties als loon' invoeren.	x	Staatssecretaris Keijzer
30% regeling behouden en indien nodig onderzoeken hoe	x	Staatssecretaris Keijzer

maximaal ingezet kan worden door de doelgroep startups en scaleups.		
<i>Faciliteren van private investeringen (durfkapitaal)</i>	x	Staatssecretaris Keijzer

Minister Koolmees

	Minister Koolmees	Collega Bewindspersoon
Pensioenfondsen stimuleren om te investeren in venture capital, startups en scaleups en dit faciliteren middels een vehikel dat zowel het investeren voor pensioenfondsen hanteerbaar maakt (omvang te investeren bedragen, benodigde kennis over tech en risico inschatting) en imago van pensioenfondsen niet schaadt.	x	

Minister Wiebes

	Minister Wiebes	Collega Bewindspersoon
<i>Invest NL maximaal ruimte geven om te investeren in startups en scaleups.</i>	X	

Van:
Aan:
Cc:

10.2.e

Onderwerp: ter info: terugkoppeling overleg Stas-StartupDelta 14/2
Datum: vrijdag 15 februari 2019 09:45:10

10.2.e hierbij terugkoppeling van gesprek gistermiddag van Stas met StartupDelta (Constantijn en 10.2.e). Zullen de conclusies mee nemen in onze aanpak om tot brief te komen. We werken aan planning en spreken daar binnenkort graag met jou over door.

- Stas gaf aan dat ze goed gevoel heeft bij afspraken Catshuis. Constantijn sluit zich hierbij aan. Aandachtspunt is dat belangrijke bewindspersonen (MOCW, MBHOS en StasFin) verhinderd waren. Nu doorpakken
- StartupDelta noemt aantal uitdagingen rond medewerking departementen:
 - BHOS mist bezieling, teveel gefocust op protocol/procedures, initiatieven (als startup-liaisons) komen moeizaam van de grond. Stas geeft aan dat ze met MBHOS hierover door wil praten.
 - EZK: betere inzet van NFIA en Topsectoren. Sleuteltechnologieën beter inbedden in grotere geheel (technologie koppelen aan toepassing, financiering, vestigingsklimaat). Stas wil strategisch overleg met RVO en NFIA om te verkennen waar mismatch zit en hoe via mandaat en expertise te verbeteren. Fastlane project van EZK bij RVO is goede ontwikkeling, mits goede feedbackloop en structurele inbedding in organisatie. T.a.v. topsectoren pleit StartupDelta voor betrokkenheid van nieuwe generatie innovatieve bedrijven. Over InvestNL: kunnen belangrijke rol hebben bij plannen van StartupDelta en ook VSNU.
 - Financiën: verbetering aandelenopties is cruciaal. Daar hangt succes SUD van af. Hoewel Snel wil, blijft het ambtelijk liggen.
 - SZW: inzet bij kenniswerkers/visum blijft moeizaam.
 - OCW blijft lastig m.b.t. digitale vaardigheden. M.b.t. techtransfer heeft OCW ook weinig ambities; belangrijk om MOCW zelf ook goed te blijven betrekken. Stas geeft aan dat ze collega's en marge van MR zal aanspreken over de mail die ze n.a.v. Catshuissessie heeft gestuurd.
- Positie SUD 4.0: StartupDelta ziet vooral een rol als kenniscentrum en wil m.n. aan de slag met het selecteren en helpen schalen van bedrijven (inspiratie: Technation en Scaleup institute in VK). Ook kijken naar Zweden. Nodig: ambitie, mandaat, budget.
- Positionering team SUD: zoeken naar nieuwe juridische ophanging , bv in een overheidsstichting. Stas sluit deze optie niet uit. StartupDelta zoekt daarnaast continuïteit voor de organisatie (1,5 jaars periodes werkt niet goed). Stas geeft aan varianten te zullen verkennen.
- Benodigd budget: voldoende budget om ambities van vakdepartementen te realiseren (bv rond talent, durfkapitaal). Stevig budget voor organisatie SUD en programma's die daar gaan draaien (gekoppeld aan reikwijdte mandaat)
- Proces: in maart DG overleg, voorjaar brief aan TK, daarvoor nog bewindspersonenoverleg met Constantijn over brief. Duidelijkheid over positie SUD moet eerder.

Na afloop nog even met Stas gesproken. Zij gaf aan de budgettaire consequenties ook te willen betrekken in de voorjaars besluitvorming .

10.2.e

Ministry of Economic Affairs and Climate Policy

M +31 10.2.e

E 10.2.e [@minez.nl](mailto:10.2.e@minez.nl)

TER INFORMATIE

Aan de Staatssecretaris

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

10.2.e

T 06-10.2.e

10.2.e

@minez.nl

Datum

17 april 2019

Kenmerk

DGBI / 19092102

Bhm 19092640

Kopie aan

10.2.e

(DGBI)

(I&K)

10.2.e (Top)

10.2.e (DE)

10.2.e (O)

10.2.e (DC)

10.2.e

nota

Bewindslidenoverleg opvolging Catshuissessie startups
en scale-ups

Parafenroute

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Aanleiding

Het bewindspersonenoverleg over de opvolging van de Catshuissessie startups en scale-ups vindt plaats op woensdag 17 april a.s. van 10:00-11:00 in de Blauwe Zaal van EZK. U bent voorzitter van dit overleg. Vanuit de directie Ondernemerschap zullen 10.2.e en 10.2.e (notulist) ter ondersteuning aanwezig zijn.

Op woensdag 10 april a.s. is een vooroverleg met u en directie Ondernemerschap gepland. Zo nodig kunnen de stukken vóór verzending aan de bewindspersonen nog worden aangepast.

Advies

U kunt kennis nemen van de agenda, uw spreekpunten en de concept-kamerbrief. Graag horen we van u in het vooroverleg of u het pakket maatregelen voldoende ambitieus vindt en uw reactie op de concept-brief.

Agenda Bewindspersonenoverleg

1. Terugblik Catshuissessie
2. Ambities departementen en kamerbrief
3. Planning
4. Afspraken

Aanwezigen (naast uzelf)

- Constantijn van Oranje (Special Envoy StartupDelta)
- Minister Van Engelshoven (OCW)
- Staatssecretaris Snel (Financiën, de mogelijkheid van een overleg met hem en Constantijn van Oranje over fiscale maatregelen en marge van het BWO wordt momenteel gezien)
- Minister Koolmees (SZW)
- Staatssecretaris Harbers (J&V)

Bijlage(n)Concept kamerbrief
startupbeleid

geldig
- durfkapitaal
- Tech Transfer
- geld?

Ontvangen BBR

- Minister Kaag (BHOS) wordt hoogambtelijk vervangen. U heeft met haar een apart overleg op woensdag 10 april naar aanleiding van de aanwezigheid van u beiden bij de G20 in juni. Hier kan de startupkamerbrief ook aan de orde komen.
- Minister-President Rutte wordt hoogambtelijk vervangen
- Minister Grapperhaus (J&V) vervangt Staatssecretaris Harbers
- Staatssecretaris Knops (BZK) wordt vervangen door 5.1.2.e

Toelichting op de agendapunten

1. Terugblik Catshuissessie

- In de Catshuissessie was er een breed gedragen gevoel van enthousiasme en is de ambitie van het kabinet bevestigd om tot de top-5 van startupecosystemen wereldwijd te gaan behoren. Ook is een aantal maatregelen genoemd, dat vanuit de verschillende departementen genomen moet worden om het startup ecosysteem te verbeteren.
- Er is afgesproken om een concept-versie van de toegezegde kamerbrief over het startupbeleid en het nieuwe programma van StartupDelta in een bewindsliedenoverleg, samen met 'special envoy' Constantijn van Oranje te bespreken.
- Ambtelijk hebben OCW en FIN (bewindspersonen werden tijdens de Catshuissessie ambtelijk vervangen) commentaar op het verslag van de Catshuissessie. Afgesproken is om nu niet de verslagtekst aan te passen, maar te sturen op een goede brief, waar de maatregelen in te staan die we met elkaar willen nemen.

2. Ambities departementen en kamerbrief

- Lijn van de nieuwe brief is dat technologiebedrijven ervoor zorgen dat we goed voorbereid zijn op de toekomst en zelf bepalen wat de grenzen zijn m.b.t. privacy, veiligheid en ethische kwesties (of we 'speelbal of speler zijn'). Startups en scale-ups zijn de grote technologiebedrijven van morgen, daarom doet dit Kabinet er alles aan om ervoor te zorgen dat Nederland één van de beste landen ter wereld wordt om een startup te starten en door te laten groeien tot wereldspelers (vaak technologie gedreven).
- Er is gekozen voor een compacte brief, waarin alleen de aansprekende maatregelen worden uitgelicht, die ingrijpen op de knelpunten die we in de analyse hebben geconstateerd, o.a.:
 - i. Fiscale regeling 'aandelenopties als loon' aanpassen in Belastingplan 2021
 - ii. Regeling sleutelpersoneel en werkvergunning partners van buitenlandse zelfstandigen.